

OBSAH

Úvodník Úvodní slovo	3
Představujeme farnost Postoloprty	4
Duchovní slovo P. Stanislav Jonášek SDB: Cesty Hospodinovy a cesty našich dní	7
Ze sbírek diecéze Jan Nepomuk Jiříště: Madona mostecká	8
Církevní stavby v diecézi S Radkem Rejškem za varhanami litoměřické diecéze	9
Napsali jste Ludomír Kocourek: Krušnohorská poutní cesta Příspěvky našich čtenářů	10 13
Charita Dobrovolnické centrum Diecézní charity Litoměřice	12
Zprávy z diecéze Krátké zprávy Noc kostelů	16 18
Pozvánky Pozvánky, knižní nabídka, z diářů biskupa a generálního vikáře, tip na výlet	20

**Fotografie
na titulní straně
časopisu:**
Hana Němečková

*Fotografie bez
úvodu autora
Jana Michálková
a Miroslav Zelenka*

ZDISLAVA

časopis litoměřické diecéze
červenec, srpen 2012 • 17. ročník • 7. číslo • 20 Kč

Čas léta, dovolených a poutí

Srdčně zdravím čtenáře Zdislavu a přeji všem požehnaný čas léta, dovolených a poutí. Všechny tyto skutečnosti nás mají vést k odpočinku, ať aktivnímu, nebo k pasivnímu, jak kdo má radši. Přes léto je naplánováno mnohem více poutí, než kdykoli jindy v roce. Myslím třeba oslavu svatých Cyrila a Metoděje, která se koná ve dnech 4. až 5. července na Velehradě, v naší diecézi myslím třeba na pouť ke svatě Zdislavě do Jablonného a v mých farnostech na první tři červencové neděle na Květnově nebo 25. 8. pojedou společně farnosti Jirkov a Chomutov na pouť na Chlum sv. Máří. V září doporučuji poutníkům Zlatou sobotu v Žarošicích na Slovácku (8. 9.) s mezinárodním krojovaným průvodem a adorací.

Na poutích může člověk hodně načerpat. Může především přijít na jiné myšlenky, odejít ze svých denních starostí a stereotypů a zároveň se Bohu svěřovat, třeba skrze přimluvu blízkých svatých, a tak si vyprošovat lepší prožívání každého okamžiku, až se vrátí domů. Nebo alespoň můžeme najít novou inspiraci, jak vyzdobit kostel (květiny, vyšívané oltářní vélum), jak lépe využít službu ministrantů (procesí), jak obohatit společnou modlitbu (zpívané litanie) atd. Při návštěvách jiných kostelů a slavností vždycky pozorují, jak je ta naše církev rozmanitá. Ne nadarmo najdeme církevní stavby, slavnosti a poutě v nabídce rozhlasu či novin pro širokou laickou veřejnost. Podmínkou je mít oči a uši otevřené pro kulturní zážitek (a srdce pro zážitek duchovní).

Když nám můj rodný bratr Vojtěch uděloval novokněžské požehnání, vzpomněl na to, že na mariánských poutních místech hledal a našel své povolání. Můj případ zrodu povolání není příliš odlišný. Toť výzva pro ty, kteří hledají své povolání, kteří hledají svého životního partnera, kteří hledají východisko z těžké krize.

Ale i pro ty, kdo se letos na žádnou pouť nedostanou, mám dobrou zprávu. Život sám je vlastně pouť. Jenom nám chybí pevný cíl, cílové poutní místo. Ale tím je Bůh sám. Životem mjíme různé lidi, procházíme událostmi, jedni příbuzní se rodí, jiní umírají. Člověk ani vlastně nevstupuje dvakrát do téhož kostela – jednou je to kostel plný radosti při křtu či svatbě, příště je místem bolestného odloučení lidských srdcí při pohřbu. I rodný dům nebo fara se každým dnem posouvá někam dál, do minulosti, do oblasti hezkých či ošklivých zážitků. A tak vlastně putujeme, i když chodíme stále do téže práce, vracíme se do téhož domu a staráme se o stejnou zahradu. Důležité je mít to zařízení jako kdysi Izraelité mezi Egyptem a zemí Kanán. Ti totiž s sebou nosili Hospodinovu archu. Stále měli vedle sebe, doslova po ruce, cíl svého životního putování. My máme tu blízkost Hospodinovu v eucharistii, ve svatostánku. Tady ať čerpáme sílu. A je skoro jedno, že jsme urazili desítky kilometrů na pouť nebo jen z posledních sil přišli po práci do svého farního kostela na „obyčejnou mši“.

Ať všechny čtenáře, kteří se změní o prázdninách třeba v poutníky, turisty a rekreanty, ať vás provází Pán. To vám přeji a k tomu vám i + žehnám.

R.D. Miroslav Dvoutletý, administrátor v Jirkově

V zářijovém čísle Zdislavu

- ▶ nabídneme **duchovní slovo R.D. Pavla Andře** na téma sv. Václav
- ▶ představíme **kněze Romana Depu a farnost Lovosice**
- ▶ přineseme **pozvánky, zprávy z diecéze**, a pokud nám napíšete, i příspěvky vás, našich čtenářů. Zasilat nám je můžete na adresu zdislava@dltm.cz

Pojďte i vy někam na opuštěné místo
a trochu si odpočíte

(Mk 6,31)

Za všechny se modlím a obětuji

R.D. Rudolf Prey

Do farního obvodu Postoloprty patří Bítovceves, Blažim, Břvany, Lenešice, Minice a Raná u Loun.

Úctyhodných 37 let zde působí pan děkan Rudolf Prey. Jak říká, prožil tu léta tučná i hubená. Za dobu své služby zde pokřtil více než jedenáct set lidí!

Situace v tomto regionu, dříve významné chmelářské oblasti, je však složitá. Lidé se odtud stěhují za prací, a tak ubylo i těch, kteří pravidelně přicházeli do kostela na bohoslužby. Pan děkan Prey se ale nevzdává. Navázal kontakt s romskými rodinami, které se sem po roce 2000 přistěhovaly, a jejich děti navíc úspěšně vede ke sportu – žákovskému fotbalu.

Blahopřejeme, pane děkane, k letošnímu 40. výročí kněžského svěcení.

Rodák z Teplicka

Narodil jsem se v Újezděčce u Teplic, pokřtěn jsem byl 3. prosince 1939 v Novosedlicích. V roce 1945 se rodina přestěhovala do Teplic, kde otec byl živnostník – sklenář. Rodiče nás nechali zapsat na náboženství, i když nebyli praktikující věřící. Proto jsem začal chodit v neděli do kos-

Farnost Postoloprty

tela a později ministrovat, po mně i můj bratr. Nakonec začali pravidelně chodit ke svátostem i rodiče.

Touha stát se knězem

Učil jsem se dobře, proto jsem se přihlásil na jedenáctiletou střední školu. Toužil jsem stát se knězem, ovšem známí kněží mne odrazovali od vstupu do tehdejšího semináře. Proto jsem si udělal ještě druhou maturitu na ekonomické škole a začal pracovat jako účetní praktikant. Poté jsem nastoupil na dvouletou vojenskou službu do Českého Těšína. Jelikož jsem byl od semináře stále zrazován, pracoval jsem po vojně ještě šest let jako nákupčí ve sklárně Teplice. Když se v druhé půli 60. let poněkud zlepšila politická situace, podal jsem si přihlášku ke studiu teologie do Litoměřic a na druhý pokus jsem byl přijat.

Muž okouzlený koncilem

Koncil byl možná poslední kapkou k tomu, abych se rozhodl být knězem. V Teplicích jsem slyšel koncilové myšlenky v homiliích našeho

patera. Nebylo ještě možné to tenkrát konfrontovat s textem, ale z toho, co jsem zaslechl, jsem poznal, že ten koncil přináší něco nového, nové jaro, nový vítr do církve. Takže jsem si řekl: to je jedinečná příležitost, teď už nemůžu váhat, musím se snažit na kněžství dostat.

Na teologickou fakultu jsem nastoupil v roce 1967. V druhém ročníku začali k nám do semináře přijíždět bohoslovci z Německa a ze Švýcarska a přivázeli nám spousty knížek. Říkali nám: „Vy jste tady skoro středověcí, daleko za námi!“ Sice jsem se dříve učil německy, ale udělal jsem si ještě osobní rychlokurz, abych mohl číst koncilní dekrety. Všechno ve volném čase, skoro tajně. Byl jsem čím dál víc koncilem nadšený. Profesori se o něm zmiňovali jen jakoby bokem, jako o něčem navíc, ale pro mě to bylo zásadní, i pro moji pozdější pastorační práci. Vzpomínám si, jak jsem v kostele vybudoval prosklenou zповědní místnost. I když stále byla možnost jít i do staré zповědnice, nakonec všichni chtěli do nové. Zažil jsem starou mši po dlouhá léta a ještě dnes, když prožívám novou, je to pro

První svaté přijímání (2001)

mě mnohem a mnohem lepší a hlubší, tak krásné, srozumitelné!

V Postoloprtech již 37 let

Vysvěcen jsem byl 24. června 1972 kardinálem Štěpánem Trochou, jako kaplan jsem potom působil v Turnově, v Mladé Boleslavi a Kosmosích.

Po smrti kardinála Trochty jsem dostal možnost přijmout farní obvod Postoloprty s excurrento farnostmi Bítovceves, Blažim a Minice. Nastoupil jsem 1. srpna 1974, podle tehdejšího kapitulního vikáře Josefa Hendrycha prý na přechodnou dobu. Zatím jsem zde zůstal 37 roků, nejdelší ze všech místních farářů od roku 1740.

Prvních sedm let tučných

Zpětně hodnotím prvních sedm let v tomto obvodu jako biblických „sedm let tučných“ a následujících sedm let jako „hubených“. V prvním období (asi i vlivem náboženského uvolnění roku 1968) tu chodilo do kostela v průměru nejméně 60 věřících, bylo mnoho křtů dětí (asi 50 ročně), šest až osm svátostí manželství a nejméně 30 církevních pohřbů. Náboženství se zde ve škole neučilo, a proto jsem připravoval děti na první svaté přijímání na faře, což bylo ještě pro státní orgány přijatelné (pět až sedm dětí). Když jsem se ve škole (nerozvázně) domáhal vyučování náboženství, narazil jsem na odpor a odmítnutí, takže jsem dostal od církevního tajemníka důtku.

Hubená léta

Během následujících sedmi let se snížil průměrný počet věřících v neděli v kostele na 35, také křtů ubylo na polovinu, svateb na jednu nebo dvě ročně, méně bylo i pohřbů. Děti jsem i nadále mohl připravovat na první svaté přijímání pouze na faře. V zimní kapli kostela jsem zavedl biblické hodiny s promítáním diapositivů. Chodilo na ně 10 až 15 věřících, i přes různé těžkosti ze strany církevních tajemníků (denunciace ohledně kázání, kárání za děti, že chodí hrát na faru stolní tenis, výhrůžky odnětím státního souhlasu).

Tehdy jsem také prodělal psychickou krizi a na doporučení lékaře jsem se snažil změnit působiště a přestěhovat se do jiné diecéze, kde by bylo více věřících a mládež. Tehdejší kapitulní vikáři ale bohužel nevslyšeli mé prosby s poukazem na stav doby. Přijal jsem proto toto odmítnutí jako vůli Boží a prosil o větší pomoc Panu Marii.

Pomoc shůry

Pomoc přišla v tom smyslu, že do Postoloprty a okolí začaly jezdit chmelové brigády studentů z Moravy a ze Slovenska a kostel se jimi zaplnil. Věnoval jsem se jim i mimo bohoslužby. S mnohými jsem potom navázal písemné kontakty, některé jsem navštěvoval. Skupinky přijížděly i mimo období chmelu. Šli jsme společně zpívat k vojákům (ti už z Postoloprty odešli), dělali jsme různé akce. Jednou zde dokonce vystoupila i hudební skupina Poutníci - a zase byl kostel plný mládeže... A zase jsem mohl vydržet, byla to pomoc shůry.

Doba očekávání

Po roce 1989 jsme očekávali vzešup náboženského života jako v roce 1968. Bohužel ale nenastal, i když jsem se snažil nabídnout mnoho církevních aktivit. Osobně jsem chodil do rodin věřících a zval jejich děti na náboženství. Navštěvoval jsem instituce jako městský úřad, školy nebo vojenskou posádku. Pořádal poutní zájezdy na Svatou Horu, do Prahy, na příjezd papeže. Výsledky byly velmi mizivé, dokonce i svatby v kostele až na výjimky úplně zmizely.

Na druhé straně byl u nás od roku 1989 šestkrát biskup a udělil svátost biřmování celkem 55 biřmovancům.

Povinnost oprav

Po roce 1989 jsem zachytil příležitost opravovat kostely, velmi dezolátní. Bylo možno poměrně lehce získat ze státních prostředků peníze na opravy. Finanční pomoc nabídli i sudetští Němci a organizace Kirche in Not. Tak se podařilo opravit farní kostel v Postoloprtech včetně nových hodin a vesnické kostely v Bítovcevesi, Minicích, Blažimi, Skupicích a Nehasicích, jakož i kaple v Levonicích a Mradicích. Sháněl a dovážel jsem materiál, pomáhal stavět a rozebírat lešení atp. Spolu s bratrem jsme nově zasklil celý kostel v Blažimi, ve Velemyševsi, v Zálezlích a v Lenešicích.

Všechny opravené kostely přijel pan biskup Josef Koukl vysvětit - a byly vždy plné lidí. Jednou dokonce řekl, že kostel v Nehasicích je první opravený po roce 1989, ale že těžší bude pomoci lidem, aby do kostelů také začali chodit.

Postoloprtský ministranti (2003)

Od roku 1992 mi pan biskup přidělil ještě farní obvod Lenešice. I zde jsem převzal povinnost oprav zničených kostelů. Kostel sv. Martina ve Břvanech a kapli v Počeradech se podařilo opravit kompletně, kostel na Rané a v Lenešicích částečně - kromě statiky. Narušená statika kostela sv. Šimona a Judy v Lenešicích byla důvodem, proč se jeho věž v červenci roku 2008 zřítila. V současné době se věž obnovuje, ale je absolutně těžké získat milionové finanční prostředky, proto i přes veškerou snahu pokračuje výstavba pomalu. Potřebovali bychom alespoň dvacet milionů korun, ale každoročně dostáváme pouze několik set tisíc, vždycky se udělá jen kousek. Starost o opravu kostela

v Lenešicích převzala nadace Lenos, tj. bratři Jiří a Zdeněk Plačkovi z Lenešic. Bez nich bych už vzhledem ke svému věku a zdraví nebyl schopen akci konat. Dej Bůh, aby byla věž znovu vybudována. Zatím byla v Lenešicích zřízena kaple na faře.

Po roce 2000

Město Postoloprty dovolilo přistěhovat se více romským rodinám. S některými jsem navázal kontakt, začaly posílat děti na náboženství (nyní jich máme asi dvacet). Některé jsem vybral, aby byly ministranty. Romské rodiny své malé děti křtí, mnohé větší děti byly biřmovány, občas máme i romské svatby.

Více než pět let máme při kostele fotbalový klub s názvem Porta. Jde o žákovský fotbal převážně romských dětí, několikrát jsme hráli i fotbal dívčí a dorostenecký. Díky sponzorovi máme dresy a míče. Hrajeme přátelsky s kluby v okolí a také se zúčastňujeme turnajů v Praze u salesiánů nebo diecézního turnaje v Litoměřicích, kde jsme dokonce jednou zvítězili. Alespoň několik jmen mladých fotbalistů za všechny: Lukáš a Tomáš Hangurbadžovi, Patrik Horváth, Patrik Kloc, Dušan Klempár a slečny Kateřina Mírgová a Lucie Kósová.

Z farní kroniky

V sobotu 16. 7. 2011 hráli žáci PORTY proti žákům ROI Slaný ve velké kopané na krásném travnatém hřišti ve Slaném. PORTA vyhrála vysoko 10 : 4. Poděkování patří všem hráčům, dále hostitelům mužstva ROI a také za dovoz hráčů tranzitem Petrovi Šrekovi.

Další zápas sehrála PORTA ve středu 24. 8. 2011 od 12 hodin v Lípenci proti žákům. PORTA tentokrát prohrála v malé kopané 7 + 1, a to 9 : 4, protože neměla k dispozici pravidelného brankáře a zkoušela nové hráče.

Pomoc ve jménu Páně

Moje matka hospodařila na faře jako hospodyně dvacet let, za což jsem jí velmi vděčný. Poslední léta jejího života jsem se o ni staral, protože trpěla různými nemocemi. Musel jsem jí píchat inzulín, také špatně viděla. Po operaci slepého střeva a následných komplikacích byla dva měsíce hospitalizována, nakonec jsem si ji vzal domů na faru, abych jí dosloužil, stejně jako předtím svému otci,

od kterého jsem se naučil sklenářskému řemeslu. „Zůstaň pořád malý,“ řekla mi před smrtí.

Více let jsem pak byl na faře sám. Až poslední dva roky mi Bůh poslal pastorační asistenty - nejprve to byl ing. Václav Němec a nyní je to Markéta Fricová z Loun. S úklidem kostela mi pomáhají starší ministranti. Dříve službu kostelnice 20 let vykonávala paní Marie Šolerová, než odešla na věčnost.

Markéta Fricová

Působím tady - už to bude rok. Nejvíce mě těší práce s dětmi, zůstávám tu i na náboženství, když pan farář vy-

čuje. Máme jich docela dost, převážně ně dívek. Věnuji se jim ráda - malujeme si, děláme nejrůznější věci. Počty se pořád mění, děti stále přibývají. Sama mám dvě mladší sestry, o které jsem se starala, a také jsem byla rok au-pair ve Španělsku - to jsou zkušenosti, které teď mohu zúročit.

Přes těžké stíny minulosti

Postoloprty jsem si nakonec oblíbil - nejenom město a okolí, ale i lidi. I když většina z nich nechodí do kostela, za všechny se modlím a obětuji. To je moje kněžská radost. Pán Ježíš také vykoupil lidi obětí a utrpením. Zvláště pak se modlím a obětuji za zde v Postoloprtech zavražděné sudetské Němce v květnu a červnu 1945. Jsem rád, že jim byla na místním hřbitově nainstalována pamětní deska.

Tzv. postoloprtské události

V roce 1947 se podařilo v místních masových hrobech identifikovat 763 těl, ale podle některých odhadů mohlo být obětí až tři tisíce. Do roku 1989 byly informace o masakru utajovány. Začalo se o něm mluvit kolem roku 1995. V roce 1997 se případem začala zabývat česká policie. Paměť-

ní deska „Všem nevinným obětem postoloprtských událostí“ byla odhalena 3. června 2010. (www.aktualne.centrum.cz)

Máme svou patronátní farnost v Německu v Bad Staffelsteinu, kde jsem několikrát také s věřícími byl a i tato farnost přijela několikrát k nám. K 250. výročí kostela přijel zazpívat jejich chrámový sbor a farář Gerhard Helgeth měl spolu se mnou slavnostní mši.

Sudetští Němci sem přijížděli dvakrát do roka, jedna německá mše byla v Postoloprtech, druhá v Nehasicích. Ale vloni tu už nebyli ani jednou. Za jejich pomoc jsem jim pořad věděl.

Webové stránky

Farnost má také své webové stránky, na které dávám příspěvky a informace. Markéta se o ně stará. Najdete na nich všechny koncilní dekry - ne přesný text, ale podrobně zpracovaný obsah. Biřmovance, který chce být důkladně poučen, odkazují na tyto stránky, jinak se tím musí „prokoušávat“ tady u mě na faře. Dále je zde 64 katechezí, rozjímání nad blahoslavenstvími a modlitbami Zdrávas Maria a Otčenáš, informace, kdy zkouší v kostele ženský sbor vedený paní Irenou Pauříkovou, pozvánky na rozjímavý růženec nebo biblickou hodinu i vše o zápasech Porty. Také se tam můžete dočíst o bývalém klášteře benediktinů Porta apostolorum (odtud Postoloprty), který zde byl 400 let do zničení husity roku 1420. Stránky zatím navštívilo více než 25 tisíc zájemců.

Vše bylo milostí Boží

V současné době není můj zdravotní

Přehled bohoslužeb

Postoloprty, kostel Nanebevzetí Panny Marie:

Neděle a slavnosti 8.30 hodin

Úterý a pátek 17.00 hodin

Ostatní všední dny 8.00 hodin

Lenešice, farní kaple:

v neděli v 10.30 hodin a ve středu v 13.45 hodin

Bitovozeves, Sv. Michael arch.:

2. a 4. neděle od 15.00 hodin

Velemysleves, Sv. Antonín:

každou druhou neděle od 14.00 hodin

Bívany, Sv. Martin:

nepravidelně, 2x v měsíci od 15.00 hodin

V dalších 11 kostelích nebo kaplích jsou mše výroční nebo se zde bohoslužby konají jednou za dva měsíce.

stav dobrý, před dvěma lety jsem dostal novou nemoc, diabetes melitus, před tím jsem byl třikrát operován na tříselné kýly. Dlouhodobě se léčím na vysoký krevní tlak, na artrosy a spondylosy páteře, artrosy v koleně a další chronické nemoci. Z toho důvodu i z důvodu věku jsem požádal pana biskupa, abych mohl ukončit službu v tomto farním obvodu a odstěhovat se na faru v Lenešicích. Mohl bych zde denně sloužit mši svatou ve farní kapli, a tak být církví užitečný.

Děkuji Pánu Bohu za všechny milosti - vše bylo jen velkou milostí Boží!

Připravila Hana Klára Němečková

Statistika duchovních služeb

(za 37 let):

Svatost křtu:	1 112
Svatost manželství:	60
Svatost nemocných:	253
Svatost biřmování:	55
První svatě přijímání:	207
Pohřební obřady:	720

Udělení svátosti křtu (2005). Foto archiv farnosti

tkání se zajímavými lidmi i setkání s Bohem v tichu jeho stvoření. Už v prvních knihách Bible se dovídáme o putování Abrahama, který se vydal na cestu z poslušnosti k výzvě Boží. Tím začalo jeho velké dobrodružství s otázkou zásadního významu, totiž jak rozeznat Boží cesty a jak následovat Boží hlas. Někdy jsou to cesty, které člověka často úplně vyvedou z konceptu: „Mé cesty nejsou cestami vašimi“ (Iz 55,8), nakonec ale vedou k podivuhodným cílům.

Putování izraelitů z egyptského otroctví je toho nejnázornějším příkladem. Lid tehdy zakusil, co to znamená „jít za svým Bohem“ a uzavřít s ním smlouvu. Bůh sám se mu postavil do čela a ukazoval mu cestu, přičemž jeho přítomnost přibližuje oblak nebo ohnivý sloup. Ani moře je nezastavilo: „Tvá cesta šla mořem, množstvím vod tvá stezka“ (Žl 77,20), takže Izrael uniknul Egypťanům a nesvobodě. Za mořem ovšem čekají další obtíže na poušti. Bůh bojuje za svůj lid, „nese jej, jako muž nese svého syna“, stará se mu o potravu a o vodu, „vyhledává místo k táboření“ a dává pozor, aby nic nescházelo (Dt 1,30-33).

Příchod do zaslíbené země neznamená pro Izrael konec povinností „chodit po cestách Hospodinových“. Bůh zjevil svému lidu „celou cestu poznání“, kterou je kniha přikázání Božích, Zákon, který je navěky. Je třeba „kráčet po cestě Zákona“ (Žl 119,1), aby nebyla porušena jeho smlouva, která je cestou ke světlu, pokoji a k životu. Zákon je pravou cestou člověka, protože je cestou Boží.

Věřící nechodí prostě světem, ale chodí Božím světem, světem, který byl Bohem stvořen a který odráží jeho přítomnost, světem, kde Bůh bydlí. Věřící musí ve víře - svým způsobem a podle svých schopností a temperamentu - potkat nebo zakusit osobu Boha v každodenním ži-

Cesty Hospodinovy

a cesty našich dní

Během našich prázdninových cest poznáváme celou řadu zajímavých míst, setkání se zajímavými lidmi i setkání s Bohem v tichu jeho stvoření.

votě, neboť jinak by to byl postupný konec života a vztahu víry. Současný německý teolog Josef Pieper říká, že největší překážkou víry je nepozornost. Bůh pracuje, mluví, uzdravuje, vše kolem nás obnovuje, ale my jsme slepí. Je třeba, abychom se modlili se slepým žebrákem z evangelia, který seděl za městskou branou a volal: „Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nad mnou! Pane, ať vidím!“ (Mk 10,46-52)

Evangelium poukazuje na to, jak úzká je cesta, která vede k životu, a jak málo je těch, kdo po ní jdou, zatímco velký počet lidí volí širokou cestu, která vede ke smrti (Mt 7,13n).

Ve skutcích apoštolů je rodící se křesťanství nazýváno cestou a křesťané jsou si opravdu vědomi, že nalezli pravou, do té doby skrytou cestu (Žd 9,8), ale tato cesta už nemá podobu zákona. Je to osoba Ježíše Krista. V něm jsou křesťanské Velikonoce i křesťanský exodus, v něm má křesťan kráčet (Kol 2,6), protože v něm mají židé i pohané v témže Duchu přístup k Otci (Ef 2,18).

Člověk může autenticky zakusit Boha. Když se o to snažíme, můžeme zakusit jeho světlo, když jsme v temnotách, jeho sílu, když jsme slabí, jeho přítomnost, když jsme osamoceni, jeho léčivou moc, když jsme zranění. Oči víry hledají a nacházejí Boha ve všem. Svátý Ignác z Loyoly dal svým následovníkům radu: hleďte a nacházejte Boha ve všem.

Ježíš nás naučil vidět ruku Otce v kráse polních květů, nebeském ptactvu, hvězdné noci, poli připraveném ke žni, ve tvářích dětí a v potřebách druhého a pokorného. Pokud pozorujete vesmír se srdcem čistým, uvidíte také Boží tvář (srv. Mt 5,8), protože zjevuje tajemství prozřetelné lásky Otcovy. (Mladí/ lidé/ jsou zvláště citliví na krásu přírody, jejíž kontemplanční se duchovně inspirují. Avšak musí to být kontemplanční opravdová. Taková kontemplanční, která by nezjevovovala tvář Otcovu - osobní, rozumnou, svobodnou a milující - a vedla by pouze k nejasné podobě neosobního božství nebo nějaké kosmické síle, je nedostačující. Nesmíme mísit Stvořitele s jeho stvořením.

Musíme hledat a nacházet Boha v radostech lidské lásky, v nádhře vycházejícího slunce a v záři hvězd,

v těžkém sněhu, ohýbajícím v zimě větve, u krbu na konci zdařilého dne. Všechna skutečnost je odrazem Boha a Bůh v hluboké formě existence přebývá ve všem. Nebezpečná je pro nás povrchnost. Můžeme se dívat na řadu stromů, a vidět jen dřevo na topení. Můžeme se dívat na stránku krásné poezie, a vidět jen slova. Nejhlubší a konečnou rovinnou veškeré existence je Bůh sám, protože všechna skutečnost je účastí na jeho existenci a kráse. Proto je pro věřícího veškerá skutečnost posvátná; je viditelným znamením moci a přítomnosti Boží.

Papež Jan Pavel II. k mladým promlouvá: „Mladí poutníci, viditelný svět je jako mapa, která zobrazuje nebe, věčný přibýtek živého Boha. Učíme se vidět Stvořitele tím, že rozjímáme krásu jeho stvoření v tomto světě zářícím dobrotou, moudrostí a mocí všemohoucího Boha. A lidská inteligence - dokonce i bez ohledu na prvotní hřích - nebyla zatemněna bludem nebo vášní, takže může odhalovat ruku Umělce v podivuhodném díle, které dovršil. Rozum může poznat Boha prostřednictvím přírody: osobního Boha, nekonečně dobrého, moudrého, mocného a věčného, který přesahuje svět a současně je ve svém stvoření nejintimněji přítomen.“

P. Stanislav Jonášek SDB,
děkanství Teplice

Použitá literatura:

Místa setkání s Bohem (J. Powell)
Brožura Denver - Velehrad
(Jan Pavel II.)

Madona mostecká

Gotický deskový obraz Panny Marie s Ježíškem z doby před rokem 1350, známý dnes jako Madona mostecká, náleží k nejstarším a současně i k nejvzácnějším památkám mariánské úcty spjatým s územím, na němž se dnes rozkládá naše litoměřická diecéze. Původní proveniencí této desky je sice zahalena tajemstvím, nicméně s jistotou víme, že takřka po tři staletí (od 2. poloviny 17. do 1. poloviny 20.) bylo jejím domovem někdejší město Most.

Novější literatura, přejímajíc údaje o mostecké Madoně z kompendia České malby gotické sestaveného A. Matějčkem¹, většinou udává, že dějiny tohoto obrazu lze zpětně stopovat až do 2. poloviny století šestnáctého, kdy měl být jako výraz prosby o duchovní záštitu umístěn nad vchodem do budovy tamějšího děkanství. Pravdivost tohoto tvrzení ovšem poněkud zpochybňuje údaj kněze a historika Jana Nep. Coriho, který ve své knize o dějinách města Mostu výslovně uvádí, že nad portálem děkanství budovy byla umístěna dřevěná socha, a zná dokonce i rok jejího vzniku – 1516². Takový údaj by ovšem k našemu deskovému obrazu nebylo možné vztáhnout. Na pevnou půdu v příběhu mostecké „Černé Matky Boží“ (tak zde býval obraz nazýván) proto vstupujeme až o století později, kdy se deska dostala darem zdejšímu kapucínskému klášteru z odkazu děkana Martina Bartha. Ten byl do roku 1653 činný jako duchovní správce

v Jirkově a v březnu téhož roku přesídlil na mostecké děkanství. Zemřel roku 1680³. Právě v té době pořizovali mosteckí kapucíní do svého kostela, zasvěceného (stejně jako hlavní zdejší kostel) Mariinu Nanebevzetí, dvojici bočních oltářů. Na jeden z nich byl obraz umístěn, přičemž došlo i k orižnutím a zaohlením jeho horních rohů.

Doba kolem roku 1680 byla pro vzestup barokní slávy „Černé Matky Boží“ mimořádně příznivá. Tiseň morové epidemie, která v tom čase zachvátila naše země, častokrát a na mnoha místech přiváděla věřící k tomu, aby – nedisponující dostatkem pomoci přirozené – obnovili a posílili pouto důvěry v ochranu a přímluvu Panny Marie a projevíli ji viditelným způsobem buď budováním mariánských sloupů či putěmi k zázraky proslulým Mariiným obra-

zům a sochám. Velké úctě se těšily zejména obrazy a sochy středověkého původu, jež byly zároveň chápány jako hmatatelný doklad kontinuity s vírou starých předků. Tak se v této době v okolí Mostu setkáváme s vzestupem úcty vízící se k soše trůnící Madony v kostele sv. Jiljí v Bečově či k soše Madony, chované v klášteře magdalenitek v Zahražanech. Pod patronátem oseckých cisterciáků se v letech 1692-1703 buduje nový poutní areál v Mariánských Radčicích, jehož palladiem je rovněž středověká socha Panny Marie Bolestné. A pražský arcibiskup Jan Bedřich z Valdštejna nechává ve stejné době na svém nedalekém dominiu zbudovat monumentální poutní kostel v Horním Jiřetíně (stavěn 1694-1700), jehož klenotem se stane mariánská socha, zázračně nalezená „v bílém písku“. Hojný počet obnovených i nově vzniklých mariánských poutních míst nakonec vede i ke vzniku tzv. krušnohorské poutní cesty, spojující zdejší mariánské svatyně⁴.

Není proto divu, že i středověký deskový obraz Černé Matky Boží, chovaný u mosteckých kapucínů, začal být v této době znovu vroceně ctěn. Kapucínská řeholní rodina si jej zvolila jako ochranný obraz, jehož prostřednictvím svěřovala přímluvám Panny Marie svůj zasvěcený život. Kopie obrazu se pak z Mostu začaly šířit i do jiných kapucínských konventů. Víme, že jeden takový obraz byl chován v konventu litoměřickém a jinou kopii nechali kapucíní poříditi pro svůj klášter v Mnichově Hradišti. Mnichovohradištský obraz, namalovaný roku 1735 valdštejnským dvorním malířem Janem Jiřím Hertlem, je pak obzvláště zajímavý i tím, že na své zadní straně nese seznam jmen zdejších řeholních kněží a bratří, utíkajících se pod Mariinu ochranu. Po zániku kapucínského kláštera v Mnichově Hradišti v 1. polovině 19. století byl obraz přenesen do tamějšího kostela děkanství.

Středověkého původu a nesmírné uměleckohistorické hodnoty mostecké Černé Matky Boží si pak až ve 20. letech 20. století povšiml významný historik umění Josef Opitz, který obraz začlenil i do monumentální výstavy gotického malířství a plastiky severozápadních Čech v Mostě a v Chomutově v roce 1928. Avšak již tři roky předtím, když o „do té doby nepovšimnutém“ obraze referoval ve svém příspěvku pro almanach „Sudetendeutsches Jahrbuch“, nešetřil slovy chvály a s poetickým nadšením o mostecké Madoně napsal: „Obraz jako by byl obetkán vůni divokých růží ze země snů. A veškerou skrytou vzácnost, jež zde dřímá, může plně ocenit jen ten, komu bylo dáno povznést se

z dusna a nesnázi všedního dne a zasnit se do onoho světa křehké jemnosti“⁵.

Opitzovy severočeské objevy zpřístupnil česky hovořící kulturní veřejnosti již zmíněný profesor Antonín Matějček. Ten jednak přeložil Opitzův referát o mostecko-chomutovské výstavě⁶ a stál i u zrodu dodnes cenného kompendia českého gotického deskového malířství. V něm nalezla mostecká Madona jedno z předních míst co do svého stáří i své hodnoty. Jako taková byla posléze i zařazena mezi klíčové exponáty umění českého středověku v pražské Národní galerii.

Přední strana desky zobrazuje polopostavu Panny Marie s Ježíškem přidržujícím v ruce stehlíka. Ten bývá obecně interpretován jako symbol lidské duše. Výrazné byzantinující rysy (zlaté pozadí, snědá pleť, pojednání roucha i kompozice Ježíška, k němuž se Matka obrací s rukou naznačeným gestem přímluvy) jsou zde v první řadě zachovány jako vědomá citace vyvěrající z dobového přesvědčení, že právě výtvarný kánon křesťanského Východu uchoval Mariinu podobu co nejměří.

Zajímavá je rovněž zadní strana desky, zobrazující okno. Kříž, rozdělující je na čtyři pole opatřené pergamenovými výplněmi, nese uprostřed mariánskou iniciálu v podobě velkého písmene M. To nám umožňuje chápat obě strany desky v úzké tematické souvislosti. V duchu alegorických výkladů, živých i v českém prostředí, je Maria chápána jako „Fenestra coeli“ – Okno nebes, skrze něž Bůh vliil světlu pravé Světlo – svého Syna Ježíše Krista (sv. Augustin v kázání 123a o Narození Páně). Výtvarné pojednání obou stran desky je pak svědectvím o původní funkci podobných středověkých obrazů, jež mohly být buď spolu s dalšími liturgickými předměty stavěny při bohoslužbách na oltář či při jiných příležitostech nošeny v církevních průvodech⁷.

Jan Nepomuk Jiříšťa

¹ Antonín MATĚJČEK (ed.): *Česká malba gotická*, Praha, 1950

² Johann Nep. CORI – Franz SIEGEL: *Geschichte der königl. Stadt Brüx, Most*, 1889, s. 178

³ Letopočet 1779 je Matějčkově kompendiu (na s. 38) uveden chybně.

⁴ „Krušnohorská poutní cesta“ spojovala Žatec, Vintířov, Březno u Chomutova, Údlice, Jirkov, Květnov, Horní Jiřetín, Bečov u Mostu, Zahražany, Mariánské Radčice, Bohosudov, Krupku a Rosenthal v Horní Lužici. Srv. Dana STEHLÍKOVÁ (ed.): *Z pokladů litoměřické diecéze III.*, Litoměřice, 1997, s. 130 (u kat. č. 198)

⁵ Josef OPITZ: *Von altböhmischer Malerei*, in *Sudetendeutsches Jahrbuch*, Erster Band, Augsburg, 1925, s. 51-53

⁶ Josef OPITZ: *Gotické malířství a sochařství severozápadních Čech*, in *Umění*, roč. II., Praha, 1929, s. 479nn.

⁷ Hana Hlaváčková – Hana Seifertová: *Mostecká Madona – imitatio a symbol*, in *Umění*, roč. XXXIV, Praha, 1984, s. 44-57

S Radkem Rejškem

Za památnými varhanami

kostelů litoměřické diecéze

Varhanářské skvosty pod Milešovkou

Znalci a obdivovatelé varhan jsou zvláštní skupina lidí. Celá řada z nich se téměř nazpaměť naučila zeměpis České republiky nikoliv podle průmyslových zón a přírodního bohatství, jak nás za starých časů učili ve škole, ale podle výskytu pozoruhodných varhanářských památek v té či oné oblasti. Před mnohým z nich stačí vyřknout třeba „Rab-

Varhany v Milešově

štein nad Střelou“ a pak je zajímavé sledovat, jak se mu rozzáří oči a on bezchybně odrecituje nejen celou historii nástroje, ale i rejstříkovou dispozici. Podobným nadšencem je třeba můj bratranec, ale nikoliv do varhan, nýbrž do kulinářství. Jemu stačí říci název nejzapadlejší obce a on ihned vyjmenuje mistrovské lahůdky místní restaurace, včetně značky čepovaného piva a někdy i jména kuchaře... Vraťme se ale k varhanám. Mezi obdivovateli varhan jsou vyhlášené celé oblasti, které je téměř povinností navštívit, a znalost většiny nástrojů z těchto míst je považována za věc stavovské cti. Karlovarsko, okres Plzeň-sever, Tachovsko... Pak jsou ale místa, která mezi znalci varhanářských památek tak vyhlášená nejsou, přestože zde můžeme nalézt zajímavosti vskutku mimořádné. K takovým méně navštěvovaným místům patří i některé kouty litoměřické diecéze. Je to asi tím, že mnohé zdejší nástroje jsou ve stavu, který příliš povznášející zážitek ze hry na tyto varhany a z jejich zvuku neposkytuje. Takovou trojicí velmi cenných nástrojů máme bezprostředně pod nejvyšší

horou Českého středohoří, Milešovkou. Naším prvním zastavením bude farní kostel sv. Martina ve Velemíně, na jehož kůru se do našich časů dochoval jeden z největších nástrojů varhanáře Johanna Christopa Standfusse. Varhanářský rod Standfussů k nám přišel ze Saska a usídlil se v Libouchci. Za letopočet vzniku velemínských varhan je uváděn rok 1743. Tyto varhany jsou krásné již od pohledu a důležité je, že se dochovaly s relativně malým množstvím pozdějších změn a zásahů, což zaručuje možnost pietního a kvalitního restaurování do původního stavu – pokud se ovšem na něj seženou prostředky. Dalším problémem je pak perspektiva dalšího využívání takového nástroje. Z hledisek umělecko-historických jde však bez jakýchkoliv výhrad o památku první kategorie. Největším nebezpečím pro tyto varhany je v současnosti červotoč, který však ohrožuje celý mobilář kostela. Nástroj má ve dvou manuálech a pedálu 12 rejstříků.

Dalším památným nástrojem, jehož historie je spjata se jménem varhanářské rodiny Standfussů, jsou varhany na kůru farního kostela sv. Vavřince v Kostomlatech pod Milešovkou. Historie tohoto nástroje je velmi pestrá a v některých ohledech i dost zapeklité. K vysvětlení různých varhanářských a organologických „záhad“ je třeba znát souvislosti s nerůznějšími historickými událostmi, které se zde odehrály a které přímo ovlivnily jak vývoj kostela samotného, tak druhotně i stavbu a výsledný vzhled varhan. Znalci Standfussova díla budou nechápavě kroutit hlavou, pokud nepřijmou informaci, že současný vzhled varhan v Kostomlatech pod Milešovkou je vlastně mistrovským konglomerátem prací několika velmi zručných a sofistikovaných varhanářů současně.

Třetím, a zřejmě i nejméně známým a nejvíce opomíjeným varhanářským klenotem je nástroj na kůru farního kostela sv. Antonína Paduánského

v Milešově. Možná je to i tím, že kostel je prakticky neustále zavřený a podívat se dovnitř mimo příležitostnou akci, která se zde občas koná, je takřka nemožné. Malé barokní varhany na kůru jsou již mnoho let nefunkční a také podle toho vypadají. Extrémní znečištění je zde ještě doplněno druhotným vandalismem. Jak je myšleno slovní spřežení „druhotný vandalismus“? Okna kostela byla v minulosti (nebo stále jsou?) vyhledávaným terčem kamenů nevybouřené mládeže a jedno takové okno je přímo nad varhanami. Kámen, který proletěl okenní tabulí, většinou skončil právě v písčalosti cenných varhan. A těch kamenů tam je požehnaně a měkké cínové přístaly jsou od nich polámané a pomačkané. Varhany kostela v Milešově jsou dílem slavného litoměřického varhanáře Johanna Rusche a přes všechny tyto rány osudu (a vandalů) mají šanci na záchranu, protože jsou jinak zachovány ve stavu, který kvalitní restaurování umožňuje. Pocházejí z roku 1771 a mají ve dvou manuálových strojích s pedálem 12 rejstříků, tedy stejný počet, jaký mají varhany kostela sv. Martina ve Velemíně.

Radek Rejšek,
diecézní organolog a kampanolog

Varhany ve Velemíně

Krušnohorská poutní cesta

Obraz Krušných hor a Podkrušnohoří, obraz severočeské uhelné pánve, je v očích současníků chápán ponejvíce jako obraz kraje negativně poznamenaného dolováním a průmyslem, jako obraz oblasti s proměněným obyvatelstvem, ztratitvším a znovu hledajícím své kořeny, jako oblast spíše vykořeněná, teprve v posledních letech nacházející i svou duchovní náplň. Onu duchovní náplň, která tu však existovala v minulosti, zejména v barokní době a v devatenáctém století, kterou však dnes vnímáme většinou jako soubory stavebních památek a několika dochovaných umělých krajinných útvarů.

Jen tyto dochované památky nás dnes tedy upomínají na minulý a nyní obtížně nalézáný duchovní rozměr tohoto kraje, jenž býval nazýván zemí mariánskou, jak to dosvědčuje spis jesuity Guillemu Gumpenbergra „Atlas Marianus“, přeložený roku 1717 do němčiny oseckým cisterciáckým opatem Augustinem Sartoriem a do češtiny už v roce 1704 alespoň částečně plzeňským zemanem Antonínem Frozínem pod názvem „Obroviště mariánského Atlanta“, věnovaný zejména poutním místům. V původním vydání je již zmíněn Bohosudov jako třetí nejvýznamnější poutní místo v Čechách po Svaté Hoře u Příbrami a Staré Boleslavi.

A právě poutní místa hrála při rekatolizaci českých zemí v době pobělohorské významnou úlohu. Poutě se stávají významným fenoménem doby, proměňující se z individuálního projevu zbožnosti středověku v barokní kolektivní, masově pojaté, liturgicky bohaté akce. Tisíce poutníků přecházely k poutním místům, z kraje do kraje i ze země do země. Pamětní knihy, popisy poutí i podobnost posvátných vyobrazení ukazují, že barokní poutě neznala hranic a vytvářela

jev celoevropský. Kromě poutí k významným poutním místům se konaly také pravidelně výroční poutě k dalším kostelům, spojené často i s lidovými slavnostmi. Tady můžeme jmenovat např. slavné již historické

„borůvkové poutě“ u sv. Wolfganga pod Komáří Vízkou, poutě u kostela Nanebevzetí Panny Marie na Cínovci (dnes výroční česko-německé poutě) a další.

Zejména mariánská poutní místa se stávala významnými centry lidové zbožnosti. Panna Maria a zemští patroni patří k nejuctívanějším a poutě k nim patří k nejuctívanějším projevům barokní zbožnosti. Vzhledem k rostoucímu počtu poutníků byly od 17. století budovány nové, větší a výstavnější poutní kostely, vytvářející specifický typ českého barokního poutního místa, s kostelem uprostřed ambitů často symbolické dispozice, čehož svědectvím je např. poutní kostel P. Marie Bolestné v Bohosudově. Významným prvkem českých barokních poutních míst je jejich jedinečné spojení s okolní krajinou a přírodou. Pro všechny tyto aspekty mohl zcela oprávněně přirovnat Franz Matsche ve svém spise Čechy k „nové svaté zemi“. A tento duchovní rozměr nenarušila ani proticírkevní opatření Josefa II., jež řadu poutních míst likvidovala či omezila a ožebračila.

Počet kostelů, farních i filiálních, a kaplí Panně Marii zasvěcených dosahuje v naší sledované oblasti několika desítek, najdeme tu i zasvěcení sv. Václavovi i dalším světcům. Tak pro počet kostelů a poutních míst Panně Marii zasvěcených, byť ona sama oficiálně patronkou českých zemí nebyla, bývaly Čechy nazývány mariánskou zemí – a v nich svoji duchovní roli zaujímal i náš region.

Mariánskou krajinou proto nazval blízké i vzdálené okolí svého rodiště P. A. Sartorius, rodák z Hrobu nedařleko Oseku a ctitel mariánskoradčického poutního místa. Svému rodnému kraji věnoval celou podkapitolu své práce. V kapitole věnované Čechám uvádí namísto původních dvou (a ve vydání z roku 1672 26 českých mariánských poutních míst) již 36 takových poutních míst. V oddíle věnovaném Mariánským Radčicím a jejich okolí jmenuje Sartorius ještě Most-Zahražany, Horní Jiřetín, Chomutov (jesuitský kostel sv. Ignáce), Údlice u Chomutova, Květnov ve farnosti Blatno u Chomutova, Březno

u Chomutova a Vintřov u Kadaně. Když k těmto sedmi poutním místům přičteme ještě samotné Mariánské Radčice a Bohosudov, popsané v knize již dříve, a dále uváděné Jirkov, Žatec, Bečov, Kopisty u Mostu, františkánský kostel v Kadani zasvěcený Čtrnácti svatým pomocníkům, mariánské kostely v Horním Jiřetíně a v Přísečnici a sochu Panny Marie v oseckém klášteře, který autor (rovněž také znovu s Bohosudovem) uvádí v úvodu k této podkapitole, najdeme tu 17 poutních míst, která určují území, ohraničené ze severozápadu Krušnými horami, z jihovýchodu Českým středohořím, od jihu pohořím Džbán a Jesenickou pahorkatinou a od západu Doupovskými horami. Území, které se v podstatě kryje se Severočeskou páneví. V poměru k luteránskému Sasku ji Sartorius považuje za předemnutou obranu katolického světa, k tomuto účelu Bohem vyvolenou a posilovanou zázraky, učiněnými zejména skrze zdejší početná, v knize popisovaná vyobrazení Panny Marie.

Alfred Hoppe v knize Die Österreichers Wallfahrtsorte jmenuje již méně početnou řadu zdejších poutních míst, a pohlédneme-li na mapu, vidíme, že se opět nacházejí na území, ohraničeném Krušnými horami na jedné straně a Ohří a po soutoku obou řek Labem na druhé. Nejjižněji, nedařleko Kynšperka najdeme Chlum sv. Máří (Maria Kulm, dříve také Chlum nad Ohří), dále Mariánskou (Maria Sorg), ležící asi 4 km západně od Jáchymova, Květnov (Quinau, Kwinau, ve starším českém pojmenování Kvínov) v Krušných horách, Mariánské Radčice, (Maria Ratschitz), Kostomlaty (Kostenblatt) již na úpatí Českého středohoří a Bohosudov (Mariaschein). Právě tato místa jsou pak hlavní osou Krušnohorské poutní cesty. Ve schematismu litoměřické diecéze z roku 1938, v době, kdy převahu obyvatel tvořili povýtce katoličtí Němci, jsou uváděny jmenovitě jako poutní místa Bohosudov, Květnov a Kostomlaty. V současnosti se konají pravidelně poutě především do Bohosudova, Mariánských Radčic, na Chlum sv. Máří a do Květnova. V posledních pěti letech byly obnoveny poutě do dlouho zapomenutého poutního místa – Jeníkova na Teplickou.

Po tomto souhrnném pohledu se seznáme ve stručnosti s nejvýznamnějšími podkrušnohorskými poutními místy uváděnými Hoppem.

Chlum sv. Máří

Poutním centrem je zde kostel Nanebevzetí Panny Marie s klášteřem křižovníků. Komplex stojí na kopci uprostřed obce. Dřevěnou kapli z roku 1383 nahradil kolem roku 1400 kamenný kostel, vypálený husity v roce 1429. Koncem 15. stol. byl kostel po opravě rozšířen. Poutě ve větším rozsahu tu nastaly po roce 1613. Současný komplex byl vystavěn na přelomu 17. a 18. stol., původní plán vyhotovil Kilián Dienzenhofer. Centrem kultu je milostná kaple s gotickou sochou Panny Marie z přelomu 13. a 14. stol.

Mariánská

Dnes již poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie z roku 1699 s klášterní trojkřídlovou budovou kapucínů z let 1754–1765 nenajdeme, byl v 50. letech zbořen. Zajímavou formu měl zdejší kostel – jedná se o dvojitý kostel, starší venkovský farní kostel byl doplněn kostelem klášterním. Hlavní oltář pak sloužil pro oba kostely, z nichž právě starší, farní, byl kostelem poutním. Přední část pojala 1100 a zadní 700 věřících. Milostný obraz Matky s dítětem doplňují v dolní části oltáře postavy dvou horníků v slavnostním kroji, což ukazuje na existenci dolů v Jáchymově. Kvůli zdevastování zdejšího kláštera komunistickým režimem přenesl kardinál Tomášek poutní místo do Jáchymova, kam byly přeneseny i výroční poutě.

Mariánské Radčice

Podle análů oseckého kláštera byla zdejší obraz Panny Marie Bolestné uctíván nejméně od roku 1280. Celé dějiny kostela, farnosti spravované oseckými cisterciáky a obce jsou spojeny s mariánským kultem a s poutním místem. Obec patřila vždy k oporám katolického pravověří a v době nástupu luterství odolávali zdejší obyvatelé tlaku reformace a vysloužili si název „mariánští sedláci“. Za jejich věrnost věnoval osecký opat Jakub Mariánským Radčicím i přifařeným Libkovicím krásný stříbrný kříž. V době protireformace sláva poutního místa stoupala a opatem Benediktem Littwerichem byla fara povýšena na proboštsví, které ale bylo později zrušeno. Přicházejícím tisícům poutníků byl záhy kostel malý, a tak bylo přistoupeno k novostavbě. Poutní kostel Panny Marie Bolestné byl vystavěn v letech 1695–1703 J. B. Mattheym (loď)

a O. Broggem jako jednodlní budova s pravouhlej zakončeným presbytářem, s kaplí sv. Anny na jižní straně a s dalšími dvěma kaplemi po stranách lodí. Kolem kostela se rozkládají ambity, do jejichž západního křídla je kostel včleněn. V následujícím období byly poutě nejvýznam-

nější událostí obce, a i když počet poutníků koncem 19. stol. klesal, udržely si Mariánské Radčice svou slávu až do druhé světové války. Poté kostel chátral, první opravy nastaly v roce 1971, ale definitivní obrat k lepšímu přinesl až rok 1989. Opat Bernard Thebes obnovil po návratu cisterciáků do Oseku od roku 1994 tradici pravidelných poutí každý 13. den v měsíci.

Květnov

Zde, v poutním kostele Navštívení Panny Marie, je uchovávána na hlavním oltáři z doby kolem roku 1700 milostná socha Panny Marie v naději ze 16. stol. byl přestavován ve druhé pol. 17. stol. a pojme na tisíc lidí. Kněží sem docházeli z Blatna, kam Květnov farností patří. Po roce 1990 byly poutě obnoveny.

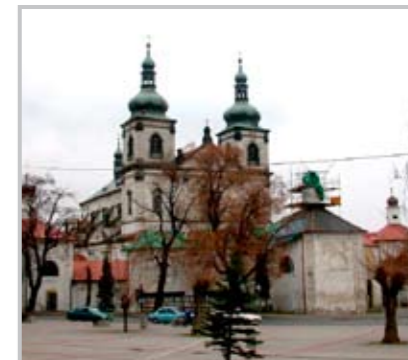
Kostomlaty

Na kraji vsi na cestě ke kostomlatskému hradu vyvěral pramen, z něhož pili kolemjdoucí vodu od nepaměti. Ve 30. letech 18. stol. tu byla postavena kamenná kaplička. První zázrak se udál roku 1734, kdy nemocný sládek Krištof Habel přinesl k prameni obraz Panny Marie Pomocné, modlil se k němu a pil zdejší vodu. Jeho uzdravení nevěřila ani rodina, ale nové zázraky a zvěsti o nich přivádě-

ly tolik poutníků, že farní kostel sv. Vavřince musel být rozšířen. Na místě zázraku byla postavena kaple Panny Marie Pomocné, vysvěcená roku 1750. Stavba ale v dalších letech chátrala, byla uzavřena a roku 1825 přestavěna na dnešní klasicistní kapli Nanebevzetí Panny Marie. Ale i ta byla již v roce 1840 ruinou. Na konci 19. století byla kaple opravena a roku 1933 naposledy renovována. Poutníci přicházeli i nadále, u příležitosti 150. výročí vysvěcení kaple se sešlo 15. 8. 1900 na tři tisíce poutníků, a až do první světové války přicházela častá procesí. Farní kronika také informuje o oslavách stého výročí nové mariánské kaple v roce 1825. Ale nástup nacismu, okupace, odsun německého obyvatelstva a následující režim přinesly konec poutního místa. Jen péčí zdejšího dlouholetého duchovního správce P. E. Kindermana byla stavba kaple zachována. Pro havarijný stav byl však inventář odvezen a lze jen doufat, že díky sponzorským darům a sbírkám nebude tato památka zničena definitivně.

Bohosudov

Roku 1507 se nedařleko horního města Krupky započalo s výstavbou kamenného kostela Panny Marie Bolestné na místě dřevěné kapličky z roku 1443, postavené na památku

padlých Lužičanů v bitvě proti husitům Na Běhání. Kult se zde pojí se zázračnou gotickou soškou Piety. Stavba byla dokončena v roce 1515. Pověstí o zázračných uzdraveních sem přivádějí tisíce poutníků, kolem kostela byla koncem 16. stol. vystavěna hradba se sedmi kaplemi na památku sedmi bolestí Panny Marie a správci kostela byli ustanoveni chomutovští jesuité. Zasluhou arcibiskupa Karla z Lemberka se od roku 1610 staly poutě každoročními. Roku 1616 museli jesuité odejít, ale navrátili se roku 1621. V roce 1670 byl položen základní kámen nové jesuitské rezidence a v roce 1679 tu byla otevřena latinská škola. Protože

Charita rozšiřuje své služby – vítá dobrovolníky

V březnu letošního roku otevřela Diecézní charita (dále jen DCH) Litoměřice novou službu - dobrovolnické centrum, které nabízí zájemcům uplatnění a následně koordinuje jejich činnost. Dobrovolnické centrum sídlí v budově DCH Litoměřice (Dómské náměstí 10), jeho koordinátorkou je paní Veronika Vedejová.

Kdo je dobrovolník?

Dobrovolníkem se může stát ten, kdo má chuť dělat něco užitečného bez nároku na odměnu. Podmínkou je věk, dobrovolník musí být starší 15 let, mít čistý trestní rejstřík a vítané jsou vzdělání či zkušenosti potřebné k vybrané činnosti. Například pro mladé lidi může být učení seniorů tak běžným činnostem, jako pracovat s mobilním telefonem nebo počítačem, opravdovou výzvou.

Studenti pomáhají seniorům

Ale nejedná se vždy jen o práci s lidmi, vítaná je také pomoc například v údržbářských či zahradnických činnostech v sociálních zařízeních. Dobrovolnictví znamená práci na plný úvazek. Přítomnost dobrovolníka třeba jen jednu hodinu týdně je pro někoho k nezaplacení.

Dobrovolnictví však nepomáhá pouze uživatelům služby, ale také samotným dobrovolníkům. Dobrovolník se může zapojit do nejrůznějších společenských akcí, navazovat nová přátelství, jeho život dostává nový rozměr. Není také výjimkou,

že lidé díky dobrovolnickým aktivitám získají stálou práci.

Zájemci mohou kontaktovat koordinátorku Dobrovolnického centra DCH Litoměřice Veroniku Vedejovou na tel. čísle 416 733 487 nebo elektronicky na dobrovolnici@dchltm.cz. Více informací o dobrovolnictví naleznete také na www.dchltm.cz.

Činnost centra

Dobrovolnické centrum DCH Litoměřice koordinuje v současné době činnost celkem jedenácti dlouhodobých dobrovolníků. Pět z nich pomáhá především v Charitním šatníku, další působí v Domově na Dómském pahorku v Litoměřicích. Desítky dobrovolníků nejen z řad studentů pomáhají při jednorázových akcích Charity, např. při charitativní módní přehlídce, Tříkrálové sbírce nebo firemním dobrovolnictvím.

Centrum postupně rozšiřuje své služby a přijímá stále více dobrovolníků, v současné době pomáhá především ve zmiňovaném Domově na Dómském pahorku.

„Právě zde jsou lidé, kteří potřebují, aby je někdo navštěvoval, věnoval jim svůj čas. Na dobrovolníky zde nejsou kladeny velké nároky, například na vzdělání, hlavní je, že chtějí pomáhat. Tento Domov je navíc připraven dobrovolníky přijímat. Mohou zde využívat sociální zařízení a klienty navštěvovat v průběhu celého dne. Velmi oceňují přístup vedení a pracovníků Domova, kteří ochotně přijímají naše dobrovolníky a vychází ve všem vstříc. Není vždy jednoduché uživatele na návštěvu připravit, přesto je vždy vše perfektně zajištěno,“ uvedla Veronika Vedejová.

Připravila Edith Kroupová,
DCH Litoměřice

Seniori Domova na Dómském pahorku v Litoměřicích.

Pouť do severních Čech

Pro mnoho poutníků z jižních Čech a Brna nebyl 8. květen 2012 pouze státním svátkem a vzpomínkou na konec 2. světové války, ale také velmi příjemným setkáním s otcem biskupem Janem Baxantem a otcem Patrikem Maturkanicem, kteří řadu let působili v jižních Čechách.

První kroky naší pouti do severních Čech směřovaly do litoměřické katedrály, kde nás přivítal laskavý otec biskup Jan Baxant. Slova, která pronesl v katedrále sv. Štěpána, byla velmi povzbudivá. Ale nejen to, skrývala v sobě spoustu naděje, kterou jistě každý z nás moc a moc potřebuje.

Poutníci z jižních Čech a Brna před kostelem v Dubí. Foto Jan Dudys

V kostele sv. Valentýna v Novosedlicích jsme slavili mši svatou, kterou celebroidal místní farář otec Patrik spolu s dalšími dvěma kněžími-poutníky: Mons. Františkem Koutným z Brna a P. Štefanem Nemcem z Bílé Hůrky. Tento malý, leč velmi krásný kostelík zaplnilo přibližně dvě stě poutníků. Po mši svaté jsme se přemístili na farní zahradu, kde bylo připraveno občerstvení od farníků z Novosedlic a Dubí.

Naší další zastávkou se stal chrám Panny Marie Bolestné v Bohosudově, kde jsme se společně pomodlili litanie k Panně Marii a chvíli setrvali v tichém rozjímání. Většina z nás určitě rozpoznala podobnost hlavního oltáře s oltářem na našem Lomečku v jižních Čechách (honosný baldachýn podepřený čtyřmi sloupy).

Kostel Neposkvrněného početí Panny Marie v Dubí u Teplíc byl naší poslední zastávkou. V tomto něco málo přes sto let starém kostele postaveném podle benátského kostela Santa Maria dell'Orto jsme se setkali

s místním starostou Ing. Petrem Pápaem, který nás srdečně přivítal za všechny obyvatele města Dubí, což není, jak poznáváme na různých pouťích po naší vlasti, samozřejmostí.

Za připomínku stojí říct, že stejný „sváteční výlet“ 1. května 2012 uskutečnila skupina padesáti nadšených poutníků ze Strakonice, Písku a okolí.

Chtěla bych poděkovat všem, kteří se jakýmkoli způsobem podíleli na přípravě této pouti. Myslím si, že si z ní každý odnesl mnoho zážitků, duchovna a velmi krásných vzpomínek. Je úžasné, když si při vzájemném putování (církev putující) můžeme navzájem projevat bliženeckou lásku, kdy uprostřed nás tak citelným způsobem vnímáme živého trojediného Boha. To je hlavní důvod našich poutí. Zvlášť tam, kde nás přijímají s otevřenou náručí a milujícím srdcem.

Marie Jünová, Skočice

Pěší pouť z Prahy do Jeníkova

Je středa 16. května 2012 večer a my se scházíme před katedrálou sv. Václava, Vojtěcha a Víta v Praze, abychom zahájili 8. pěší pouť z Prahy do Jeníkova u Duchcova. Je nás celkem sedmáct - z Čech i Moravy. Ubytovaní jsme v klášteře premonstrátů na Strahově.

První etapa pouti vede z Prahy do Horoměřic. Pokračujeme na Okoř a Budeč, kde vyrůstal sv. Václav. V Kralupích nad Vltavou nám ochotná paní kostelnice a pan farář otvírají kostel. V Nelahozevsi nás čeká opět velmi milé přijetí a pohoštění. Jsme pozváni do muzea Antonína Dvořáka.

V pátek se k nám přidávají další poutníci a pan Štefan z Nelahozevsi. Stalo se již tradicí, že nás každý rok provede krásnou krajinou do Velvar. Na mši svatou v Hospozínku se k nám připojují tři farnice z Jeníkova. Překračujeme hranice mezi pražskou a litoměřickou diecézí. Jsme velmi dobře ubytováni na faře v Libochovicích. Díky otci Petru Kubíčkovici.

V sobotu ráno se modlíme u fary v Třebenicích, kde byl před lety zavražděn otec Ladislav Kubíček. V Teplé za účasti místních věřících slavíme mši svatou. Jsme královsky pohoštěni. Poté se k nám připojuje pan Honys a hovoří o historii kraje. V Kostomlatech přicházejí další poutníci, které dovezl otec Jan z Ústí nad Labem.

Neděle. Po ranních chválách v Ohníči pokračujeme do Křemýže. Připojuje se k nám štáb České televize. Poslední úsek cesty jdou někteří bosí. Všechlapy, Hudcov, Lahoš - vítá nás paní Horvátová, která se zde stará o kapli. V Jeníkově se přidávají další lidé a společně vcházíme do kostela sv. Petra a Pavla a také k Panně Marii, Matce důvěry, která je zde uctívána. Za malou chvíli pak začíná mše svatá. Slouží ji otec Nik společně s dvěma jáhny, kteří nás po celou dobu pouti doprovázeli. Na faře nás čeká královské pohoštění od místních farníků. Bohu díky!

Dá-li Pán, za rok zase vyrazíme. Přidáte se k nám?

Dana Tichá, Brno

Poutní mše v Lučanech nad Nisou

V sobotu 19. května 2012 se v lučanském kostele Navštívení Panny Marie konala slavnostní poutní mše svatá. Při této příležitosti byla do kostela uložena a požehnána socha sv. Františka.

Pískovcová socha z roku 1765 je jednou z nejstarších památek tohoto druhu na Jablonecku. Původně stála v Lučanech na místě zvaném Frajšic, odkud byla v roce 2004 odcizena. Sochu nalezli policisté v antikvariátu

v rakouském Welsu, poté byla uložena v depozitáři odcizených památek v Rakousku a v létě loňského roku přivezena zpět do Lučan.

Sto třicet centimetrů vysoká socha vážící dvě stě kilogramů byla zrestaurována, její poškozená část opravena. Umístěna byla do lučanského kostela a na původní místo bude zhotovena replika.

Večer se konal benefiční koncert jabloneckého pěveckého sboru Iuventus, gaude! Z jeho výtěžku bude podpořena cesta tohoto dětského sboru za oceán na sobotovo olympiádu v americkém Cincinnati.

Helena Sejkorová, Lučany nad Nisou

Setkání farností z partnerských diecézí Litoměřice a Eichstätt

Na přelomu dubna a května se uskutečnila oficiální návštěva zástupců farností Dlouhý Most, Vratislavice nad Nisou a Ruprechtice v bavorské diecézi Eichstätt. Setkání na farní úrovni s mottem „Pastorace ve farnostech v postkomunistické zemi ve srovnání se situací u nás (v diecézi Eichstätt)“ proběhla ve čtyřech od sebe ne příliš vzdálených farnostech Weissenburg, Pleinfeld/St. Veit-Ramsberg, Gunzenhausen a Hilpoltstein.

rytmickými písněmi a zpěvem Scholly od 3 Antonínů z Ruprechtic.

Protože následující společná setkání s domácími farníky oficiálně probíhala pod hlavičkou KEB (Katholische Erwachsenenbildung – „katholické vzdělávání dospělých“), bylo třeba držet se předem dané struktury setkání. Každá z našich farností měla připravenou audiovizuální prezentaci, ve které informovala o svém fungování, organizaci a aktivitách. Následovalo obdobné představení hostící německé farnosti. Na základě toho, že jsme své prezentace připravovali podle předem formulovaných otázek, bylo pak možné jednotlivé informace lehko porovnávat a udělat si obrázek o tom, co mají naše farnosti společné a v čem se naopak lišíme.

St. Veit-Ramsberg, přímluvy a naši ministranti.

Následovala společná diskuze, tlumočená do obou jazyků, do které se mohl zapojit každý z přítomných a která byla vždy velmi poučná. Pro nás bylo například velmi zajímavé slyšet, jakým způsobem fungují v německých farnostech farní a ekonomické rady, naopak nás velmi překvapil fakt, že i dobře fungující a organizovaná německá diecéze se potýká s nejrůznějšími problémy.

Dvě krátká zamyšlení:

Když se dnes člověk rozhlédne po kostele v menších farnostech eichstättské diecéze, zjistí s jistým mrazením v zádech, že chybí v lavicích mladé rodiny s dětmi. Není to nějaká výjimka? Bohužel ne.

I katolické Bavorsko se nyní potýká s velkými starostmi uvnitř církve. Mladí lidé často odcházejí v období po biřmování na studia, zakládají rodiny a církev jako takovou nepovažují za prioritu ve svém životě. Jiní se odhlásují z církve, aby nemuseli platit církevní daň, a vystačí si se svojí vírou neopírající se o církevní instituci. I přesto si místní duchovní vedou seznam bývalých farníků, které se snaží oslovit např. za pomoci moderních sociálních sítí internetu. Zhruba tři procenta se z nich opravdu navrátí a odhadem jedno procento si najde cestu zpět alespoň k duchovnímu rozhovoru s panem farářem. Kromě toho přibývá počet zcela nevěřících z bývalého východního Německa.

A kolik by vlastně sedělo dnes v lavicích farníků, pokud by nepřišli (nedobrovolně) ze Sudet do tehdejších převážně evangelicky smýšlejících osad, kde platilo již z dřívějších dob: „Cuius regio, eius religio“ (čí vláda, toho náboženství)? Doufám, že nás úbytek mladých nepostihne za pár let i v našich nyní živých libereckých farnostech.

Závěrem bych ráda zmínila, že i přes tyto problémy nalezneme v eichstättské diecézi velmi poctivé, přátelské a otevřené farníky. Jejich domácí modlitební setkávání bychom si mohli vzít za vzor!

Marie Bémová,
farnost Liberec - Vratislavice na Nisou

Když se mám ohlédnout za velice zajímavou a poučnou přátelskou a pracovní návštěvou několika farností v diecézi Eichstätt, hned na prvním místě mě zaujalo fungování rad ve farnostech. Někdo by mohl namítnout, že u nás také fungují rady, ale proč se nenechat inspirovat od jiných farností, které mají velkou a hlavně zajímavou zkušenost.

V každé farnosti mají řádně ustanovenou - volenou - farní radu. Stojí za povšimnutí, že člen farní rady by měl mít teologické vzdělání - odborné vzdělání. To se týká i pastoračních asistentů ve farnosti, kteří jsou placeni a musí být aktivním členem a pomocníkem pro místního faráře. Farní rada tak jako u nás je i v německých farnostech poradním sborem kněze a kněz má poslední slovo, ale vždy se musí snažit hledět na převažující názor farní rady. Ve farnosti jsou ale i dílčí rady pro určitý program nebo záležitost farnosti.

Co bylo překvapující, byla rada ekonomická. Členové ekonomické rady jsou voleni na šest let a kněz má v této radě pouze jeden hlas, a to svůj z pozice funkce. Nemá pravomoc vetovat rozhodnutí rady. Ekonomická rada nekončí se změnou faráře, a pokud přijde do farnosti nový farář, nemůže tuto radu odvolat, nebo změnit. Jednání ekonomické rady farnosti je inter-ní neveřejné a jen jeho ustanovení nebo usnesení se oznamuje farníkům. Takto zajímavé fungování rady nás všechny překvapilo a hned jsme se dotazovali, co a jak funguje, ale mělo to i druhou stranu mince. Člen rady musí být řádně zvolen a musí písemně své zvolení přijmout. Pokud tuto svou funkci ve farnosti přijal, stává se plně zodpovědným za veškeré ekonomické záležitosti farnosti. Tato odpovědnost, aby byl skutečně dobrým hospodářem dané farnosti, je ale podmíněna tím, že ručí za veškeré své kroky v ekonomické radě farnosti svým osobním majetkem.

Jako administrátor farnosti jsem byl mile překvapen fungováním a hlavně zodpově-

ností za ekonomii dané farnosti. A jen na malou chvilku jsem si dovolil představit si, jak by se tyto poznatky daly aplikovat na naše farnosti...

Michal Olekšák, farnost Dlouhý Most

Přestože byl program každého dne poměrně náročný a intenzivní, užili jsme si i chvíle klidnější: plavbu výletní lodí (jejímž majitelem a kapitánem byl jeden z členů zdejší farní rady) po jednom z uměle vytvořených jezer tohoto kraje, procházku historickým centrem Weissenburgu či Gunzenhausenu nebo oběd v malebné zahradní restauraci se zástupci diecézní rady v čele s dómským kapitulářem a bývalým generálním vikářem diecéze Eichstätt.

Prezentace farnosti Dlouhý Most.

Ubytování jsme byli každý den v jiné rodině podle toho, kterou farnost jsme právě navštívili. I za tu poměrně krátkou dobu jsme se našimi hostiteli navázali krásná přátelství a ještě dlouho do noci po skončení programu doma diskutovali a povídali si o radostech i strastech života v našich farnostech.

Oficiální oběd s dómským kapitulářem a zástupci eichstättského biskupství. Foto Zdeněk Glaser

Setkání s konkrétními lidmi a výměna osobních zkušeností byla snad tím nejcennějším, co jsme si s sebou domů odváželi. Zvláštní poděkování za velké osobní nasazení při naší návštěvě patří především manželům Kneisslovým, zástupcům výboru diecézní rady „Christliche Ostarbeit“ (křesťanská práce pro Východ) a panu Güntherovi Dischingerovi, 2. předsedovi KEB a zároveň člověku, který celou návštěvu inicioval a připravoval.

O skutečnosti, že se z obyčejných hostů a jejich hostitelů stali přátelé, jsme se přesvědčili při závěrečném společném loučení ve farnosti Hil-

Prezentace farnosti Vratislavice, Gunzenhausen.

polstein. Všichni jsme se shodli na tom, že nechceme, aby tento „partnerský vztah“ mezi našimi diecézemi skončil, a proto jsme vyslovili přání pozvat naše přátele příští rok zase k nám, do našich farností, a společně vykonat pouť na jedno z poutních míst litoměřické diecéze.

Martina Olekšáková,
farnost Dlouhý Most

V litoměřické diecézi se začali scházet pedagogové

Učitel... Profese stará jako lidstvo samo. Není na světě člověka, který by se během svého života něčemu neučil, který by se s učitelem nese-tkal. Všichni se učíme, jsme vyučováni a občas sami učíme a vyučujeme – a to i v těch koutech světa, kde školy nejsou samozřejmostí.

O učitelích se na mnoha místech píše také v Bibli. Vždyť sám Syn Boží byl Učitelem; Učitelem odvážným a charismatickým; Učitelem, za nímž proudily davy lidí; Učitelem, který pro pravdu svého učení neváhal položit život...

Když přemýšlím o učitelích, nyní mám na mysli učitele – profesionály, v duchu si říkám, zda si vůbec uvědomujeme, jaká zodpovědnost a moc nám byla svěřena. Každý den znovu a znovu předstupujeme před děti, žáky a studenty a v jejich duších zanecháváme svůj otisk. Naším prvořadým úkolem je vzdělávání, rozvoj myšlení a dalších intelektuálních dovedností, ale to všechno nelze oddělit od lidské roviny vztahu mezi učitelem a žákem. Učitel není jen tým, kdo učí. Učitel je člověk, který se nějak chová a jedná, který zaujímá postoje a reaguje na různé události, který ukazuje cestu a sám po své cestě kráčí – a to všechno před zraky svých žáků...

V oblasti školství působím víc než deset let a každý den se přesvědčuji o tom, jak moc záleží na tom, aby pedagog byl nejen vzdělaným a erudovaným profesionálem, ale také lidsky zralým člověkem. Jak můžeme druhé učit objevovat jejich schopnosti a ta-

lent, pokud sami sebe neznáme. Jak můžeme druhým pomáhat orientovat se ve světě, když sami tápeme. Jak můžeme druhé doprovázet na cestě hledání jejich místa, když sami nevíme, kam patříme a kdo jsme... Právě lidskou zralost považuji za klíčový předpoklad toho, aby se z obyčejného učitele stal učitel dobrý, věrohodný a moudrý. Lidskou zralost však neobdržíme spolu s vysokoškolským diplomem. O lidskou zralost musí usilovat každý pedagog sám – svou vlastní sebereflexí, s pokorou a s vědomím toho, že toto zraní a snaha o jeho naplnění potrvá celý život.

A právě to byl jeden z hlavních impulsů, proč se v naší diecézi začali scházet pedagogové. Snad víc než u jiných profesí je u pedagogů nutné neupadnout do stereotypu; stále se vzdělávat, rozvíjet a zrát; klást si otázky a hledat na ně odpovědi; nebát se zkoušet nové cesty a hledat nové možnosti. A zejména v tom si chceme pomáhat a navzájem si být inspirací.

Sešli jsme se již dvakrát. Obě setkání proběhla ve školním roce 2011/2012, jedno na podzim, jedno na jaře. Pokaždé to bylo na Biskupském gymnáziu a Základní škole v Bohosudově a pokaždé bylo toto setkání zajímavé a přínosné. Zjistili jsme, že si máme o čem povídat, že nás zaměstnávají podobné problémy a že společně můžeme hledat jejich řešení, že se můžeme navzájem inspirovat, povzbuzovat a pomáhat si.

Mám radost z toho, že tato iniciativa pedagogů našla pochopení a podporu ve vedení naší diecéze. Těší mě, že jsem se znovu přesvědčila o tom, že v našich školách působí učitelé a další pedagogičtí pracovníci, kteří neváhají svůj volný čas věnovat společnému setkávání a profesnímu zrání. A pevně věřím, že toto dobré dílo bude dále růst a přinášet užitek nejen našim pedagogům a našim školám, ale také celé naší diecézi.

Příští setkání pedagogů je plánováno na podzim (přelom září a října) a na stránkách Zdislavy budou všem zájemcům včas sděleny všechny potřebné informace.

Všem učitelům, pedagogickým asistentům, vychovatelům a dalším zaměstnancům škol přeji klidné a odpočinkem naplněné prázdninové dny, vydatné osvěžení těla i ducha a mnoho odvahy a síly přinášet světlo tomuto světu...

Marie Gottfriedová, Trmice

Krátké zprávy z diecéze

Litoměřický biskup vysvětlí dva nové jáhny

Skrze modlitbu a vkládání rukou litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta přijmou jáhenské svěcení dva bohoslovci litoměřické diecéze: **Ing. Pavel Morávek** (1981) z farnosti Praha – Holešovice (absolvent Collegio ecclesiastico internazionale Sedes sapientiae Roma) a **Josef Peňáz** (1986) z farnosti Jámy (absolvent Cyrolometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, který formaci dokončil v Priesterseminar Sankt Petrus, Offenbach – Wigratzbad).

Jáhenské svěcení se bude konat v sobotu 14. července 2012 v katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích. Mše svatá začíná v 10 hodin.

Přijměte srdečné pozvání k účasti na této radostné události. Přijďte tyto nové služebníky církve podpořit modlitbou a osobní účastí a vyprošujme novým jáhnům hojnost Božích milostí.

Martin Flosman, Litoměřice

Žehnáni kaple v Domově seniorů v Žatci

Domov pro seniory v Žatci byl rozšířen o nové oddělení se zvláštním režimem (také pro nemocné s Alzheimerovou chorobou). Součástí nové budovy je i kaple Božího milosrdenství, která je důstojnějším a vhodnějším prostorem, než byla dosavadní společenská místnost, ve které se konávaly pravidelné bohoslužby.

Foto Hana Vrtílková

V úterý dne 22. května 2012 přijel otec biskup Jan Baxant požehnat tuto novou kapli. V areálu domova pro seniory ho přivítal ředitel Josef Kolert.

Mši svatou koncebrovali vikář P. Josef Špaček ze Žatce a P. Vilém Štěpán z Liběšic. Biskup ve své promluvě zdůraznil potřebu místa pro setkávání člověka s Bohem. Poděkoval panu řediteli Kolertovi za jeho vstřícnost při vytvoření tohoto krásného prostoru, který bude sloužit nejen klientům domova, ale také zaměstnancům a lidem toužícím po chvíli ztišení. Na závěr bohoslužby požehnal všem přítomným.

Po mši svatě přijal pozvání k malému pohoštění, při kterém pohovořil se zaměstnanci a poděkoval jim za milé přijetí.

Hana Vrtílková, pastorační asistentka

Hudební putování po Vídni

Soustředěný zpěv a radostné tváře provázely zpěváky pěveckého sboru Iuvenes Biskupského gymnázia a Základní školy Bohosudov ve spolupráci s teplickou Fontánou ZŠ Maršovská na třech kulturních vystoupeních v hlavním městě Rakouska. Vídeň navštívili ve dnech 9. a 10. dubna 2012.

Poprvé jejich písně zazněly při pietním aktu MUDr. Arltovi, očnímu lékaři a rodáku z Krupky, na vídeňském hřbitově, kde je pochován. Na jeho počest proběhl koncert na české straně před odjezdem do Vídně, a to v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Krupce.

Druhé zastavení bylo v kostele sv. Michaela ve Vídni, kde jsme se zúčastnili duchovního obřadu. Zpěv Truvéřské mše Petra Ebena za doprovodu flétn a kláves byl umocněn akustikou v příjemně upraveném prostředí.

Vyvrcholením celého putování bylo třetí zastavení. Tentokrát šlo o účast na festivalu Musica sacra na vídeňské radnici. Duchovní skladby v provedení školních dětí a studentů působily mezi sbory dospělých velmi svěže a spirituálně. Jubilate deo se dokonce setkal s bouřlivým přijetím publika. Závěrečný zpěv v provedení dvou set zpěváků ze všech zúčastněných českých, slovenských, rakouských a italských sborů a za doprovodu orchestru byl velkolepým zakončením celého festivalu hudby bez hranic.

Za obrovské nasazení patří dík jak žákům obou škol, tak sbormistrům Mgr. Květě Střejcové a Mgr. Heleně Pechové a doprovodu v podobě dvou páňů – Mgr. Pavla Bryndy a Mgr. Jiřího Breue.

Jana Pucharová, ředitelka školy, Bohosudov

Slavnost Těla a Krve Páně v katedrále

Biskup Jan Baxant celebroval mši svatou o Slavnosti Těla a Krve Páně v litoměřické katedrále sv. Štěpána. Na ni navázalo tradiční procesí s Nejsvětější svátostí. Slavnostní mši svatou koncebrovali generální vikář litoměřické diecéze Stanislav Příbyl a probošt kapituly Jiří Hladík.

Homilie biskupa na <http://dlm.cz/slavnost-tela-a-krve-pane-v-katedrale>.

Hana Klára Němečková

Nové Město pod Smrkem prezentovalo sakrální památky

27. května letošního roku organizovalo Občanské sdružení pro obnovu a rozvoj Nového Města pod Smrkem a okolí tematickou vycházku „Cesta po sakrálních památkách Nového Města“. Cílem akce bylo seznámit obyvatele města i zájemce z okolí s historií, architekturou, vybavením i výzdobou těchto objektů. Začínalo se u novoměstského evangelického kostela, odkud, po seznámení s historií areálu a jeho následné prohlídce, se zájemci přemístili na opačný konec města do okrsku kostela sv. Kateřiny Alexandrijské. Výrazný skluz v časovém harmonogramu naznačil, že akce se setkala s ohlasem. V kostele sv. Kateřiny zástupce farnosti seznámil návštěvníky s historií kostela, který byl původně budován jako evangelický. Upozornil na zajímavosti ve vybavení a výzdobě interiéru, zvláště na cyklus vitráží ze života Krista. Zájem

návštěvníků se projevil v zajímavých dotazech, které posléze přešly v přátelskou debatu. Ta vrcholila na faře, kam se společnost přesunula, aby si účastníci mohli udělat představu o životě na ní. Účast více než dvaceti zájemců předčila očekávání organizátorů a – spolu s neformální debatou během akce – ukázala, že téma bylo aktuální.

Petr Taraba, Nové Město p. Smrkem

400 let kostela v Jiřetíně pod Jedlovou

Letošní pouť na slavnost Nejsvětější Trojice byla trochu slavnostnější než v minulých letech. Pozvání přijal otec biskup Jan Baxant. Slavili jsme nejen patrocinium kostela, ale také 400 let od posvěcení zdejšího chrámu. Možná by se slušelo uspořádat větší oslavy. Nechceme však žít jen z minulosti, ale hlavně přítomností. V rámci možnosti farnosti se podařilo uspořádat hezkou a srdečnou chválu Boží. Předvečer slavnosti zněla v kostele příjemná hudba, o kterou se postaral Komorní orchestr hudebníků Šluknovska.

Foto Karel Kříž

V neděli nás pak potěšil svou přítomností i slovem otec biskup. Po mši svatě následovalo pohoštění, kde jsme pokračovali v příjemném posezení otce biskupa s farníky. Omnia ad maiorem Dei gloriam („Všechno pro větší slávu Boží“ – pozn.).

P. Pavel Koudelka SJ

Formační setkání kněží a trvalých jáhnů

V minulých dnech probíhala v Litoměřicích formační setkání kněží a trvalých jáhnů.

(Především) mladší kněží litoměřické diecéze se v úterý 12. června 2012 setkali v Diecézním domě kardinála Trochty s litoměřickým biskupem Mons. Janem Baxantem. Po společně slavené mši svatě v kapli Nejsvětějšího Srdce Ježíšova setkání pokračovalo přednáškou R.D. Mgr. ThLic. Miloslava Paclíka o kněžském povolání a úvahou nad modlitbou sv. otce Pia XII. za kněžská povolání. Dopolední program zakončila diskuze k tématu. Po obědě pak byla možnost rozhovoru s biskupem Janem.

Setkání trvalých jáhnů působících v litoměřické diecézi se v Litoměřicích konalo 5. června 2012. Společný den začal mší svatou v kapli diecézního domu a pokračoval setkáním s biskupem Janem Baxantem. Jáhny také krátce pozdravil biskup Mons. Pavel Posád, který byl v Litoměřicích na setkání spolužáků při příležitosti 35. výročí kněžského svěcení.

Jakub Myšička, Litoměřice

Křesťanský den dětí v Liberci

V sobotu 9. června 2012 se za přispění farností Rochlice, Ruprechtice, Vratislavice a arciděkanství Liberec konal tradiční Křesťanský den dětí. Program plný duchovních aktivit a také soutěží, závodů a her bylo možno navštívit při kostele Matky Boží v Ruprechticích (U Obrázku).

Mši svatou celebroval otec františkán Bartoloměj Černý. Poté proběhlo duchovní pásmo, kdy děti pantomimicky ztvárňovaly některá podobenství z Evangelii. Program doprovodila skupina německých poutníků z Halle dechovou hudbou. Děti si rovněž vyzkoušely několik sportovních disciplín. Akce probíhala na louce u kostela. Organizátorské zázemí zahrnovalo asi 30 lidí, včetně mládeže ze všech farností. Celkem jsme vytvořili společenství asi o 100 lidech, včetně rodičů mladších dětí. Den provázela dobrá pohoda a vlídná atmosféra, spousta fandění a povzbuzování ze strany maminek, tatíků i organizátorů. Upřímně Bohu díky!

Barbora Konečná, arciděkanství Liberec

Za sv. Zdislavou do Jablonného

Hlavní pouť ke sv. Zdislavě, hlavní patronce litoměřické diecéze, od jejíž smrti letos uplyne 760 let, se v bazilice minor sv. Vavřince a sv. Zdislavy v Jablonném v Podještědí konala v sobotu 26. května 2012.

Mši svatou zde celebroval litoměřický biskup Jan Baxant i kardinál Dominik Duka OP, pražský arcibiskup. Několik stovek poutníků baziliku zcela zaplnilo.

Svatá Zdislava z Lemberka (pravd. 1220-1252), česká šlechtična a zakladatelka špitálu. Pohřbena je v bazilice v Jablonném. V roce 1907 byla blahoslavena a roku 1995 papežem Janem Pavlem II. svatořečena. V roce 2000 se stala hlavní patronkou litoměřické diecéze.

Jana Michálková

Setkání biskupa se starosty měst a obcí

Biskup Jan Baxant se 28. května 2012 setkal ve své rezidenci se starosty měst a obcí, které se nacházejí na území litoměřické diecéze, aby jim poděkoval za spolupráci mezi místními samosprávami a církví.

Pozvání přijalo 55 představitelů měst a obcí. Setkání se rovněž účastnil generální vikář litoměřické diecéze P. Stanislav Příbyl CSsR, který promluvil na téma majetkového narovnání státu s církvemi. Biskup mj. informoval o ekumenickém projektu Noc kostelů.

Jana Michálková

Předávání maturitních vysvědčení

Generální vikář litoměřické diecéze P. Stanislav Příbyl předal 4. června 2012 maturitní vysvědčení žákům Biskupského gymnázia Varnsdorf. V pátek 8. června převzali z rukou biskupa Jana Baxanta svá maturitní vysvědčení žáci Biskupského gymnázia Bohosudov.

Na Biskupském gymnáziu Varnsdorf v roce 2012 úspěšně odmaturovalo 23 studentů, z toho osm s vyznamenáním. Výsledky maturit na gymnáziu vysoko převyšují celostátní průměr. Vysvědčení bylo předáváno v aule školy. Na závěr se absolventi rozloučili s nejmladšími žáky. Na předávání vysvědčení bylo téměř 500 hostů.

Maturitní vysvědčení převzalo také 33 žáků Biskupského gymnázia Bohosudov. Slavnost se uskutečnila v bohosudovské bazilice Sedmibolestné Panny Marie. Během ní bylo oceněno devět žáků, kteří se zvláště zasloužili o dobré jméno školy.

Hana Klára Němečková

01.06.12 NOC KOSTELŮ

Vy všichni jste děti světla.
Nám nevládně

NOC
ani temnota.

WWW.NOCKOSTELU.CZ

Noc kostelů v litoměřické diecézi byla i letos úspěšná. K tomuto mezinárodnímu ekumenickému projektu se v naší diecézi připojilo 169 církevních objektů, ve kterých bylo zaznamenáno více než 25 tisíc návštěvnických vstupů (dodané údaje za 140 objektů). Poděkování patří jednotlivým týmům pořadatelů – za přípravu zajímavých programů, dobrou organizaci a osobní přístup k návštěvníkům! Díky tomu měla akce důstojný průběh.

Zajímavé programy respektující sakrální prostor, osobní nasazení a vstřícný přístup pořadatelů a přítomnost kněží, s nimiž si mohli návštěvníci na místě promluvit - to vše přispělo ke zduaru akce. Z ohlasů a pochvalných vyjádření lidí z různých koutů naší diecéze (ať již návštěvníků, či pořadatelů) lze soudit, že Noc kostelů byla pro mnohé krásným zážitkem.

Beuronská kaple, Teplice

Biskup Jan Baxant, který i letos zastítil Noc kostelů v litoměřické diecézi svým jménem, navštívil kostel sv. archanděla Michaela ve Smržovce (Liberecký kraj), kde byly za účasti vedení města slavnostně rozsvíceny tři nové lustry kostela, které farnost dostala darem.

Z jednotlivých ohlasů vybíráme:

„V naší vesničce bylo setkání spíše komorní a prosté, ale o to krásnější. Cítila jsem opravdový zájem a radost z té krásy, kterou nám naši předkové zanechali. A varhanní koncert pana Jaroslava Puldy ten zvláštní zážitek ještě umocnil. Opravdu u nás celý večer jakoby vládlo Dobro a Pokoj, jak říkal sv. František z Assisi,“ uvedla k noci v kostele sv. Mikuláše

v **Třebušíně** Eva Navrátilová (65 návštěvníků).

Pochvalně mluvila i Miloslava Krumlová z Vrchlabí, která byla v těchto dnech spolu s přáteli na návštěvě v **Dlažkovicích** (Třebenicko). V kostelíku sv. Václava (61 návštěvníků) bylo útulno, svítily zde svíčky, u vchodu pořadatelé nabízeli návštěvníkům „boží milosti“, tj. cukroví, které napekla jedna z místních žen. Součástí programu byla mj. komentovaná prohlídka kostela a místní zvonice, přednáška o liturgii i pěvecké vystoupení. „Tato akce je prospěšná tím, že kostely navštíví i lidi, kteří nejsou věřící, přitom se ale do nich přijdou podívat, potěšit,“ řekla. „Já osobně nejsem věřící, ale dnešní večer jsem plně využila možnost prohlédnout si zdejší kostel a dozvědět se něco o jeho historii. Jsem tu poprvé a ohromně se mi líbí.“

Program v kostele sv. Antonína Paduánského v **Milešově** (109 návštěvníků) pořadatelé rozdělili do dvou částí. „Dopoledne jsme věnovali dětem. Zaspívaly tu děti z místní školky, potom tu herci mosteckého Divadla rozmanitostí hráli pohádku. V rámci odpoledního a večerního programu jsme odprezentovali diplomovou práci Marie Kuželové na téma Historie a vývoj Milešova a jeho okolí. Promítali jsme také snímky, aby lidi viděli, jak to tu vypadalo, než jsme vyčistili okolí kostela... Bylo to takové oživení vzpomínek. Vzhledem k tomu, že byl kostel řadu let uzavřený, návštěvníky nejvíce zajímalo, kdo se o kostel stará, jestli se bude opravovat, jestli se tu budou sloužit mše, ... vlastně samé takové provozní věci,“ řekl jeden z pořadatelů akce, Filip Zikmund.

V kostele Nanebevzetí Panny Marie ve **Vilémově** u Šluknova (75 návštěvníků) mělo úspěch dětské vystoupení a Čtení pro potěchu duše. Ještě ve 22.38 hodin se podle slov pořadatelů se návštěvníkům nechtělo domů.

Chrám sv. Petra a Pavla v **Mělníce** navštívilo během Noci kostelů 578 lidí. Dvanáct zájemců přišlo ještě na pátou hodinu ranní, aby si z věže chrámu prohlédli město při svítání.

Noc kostelů probíhala i v **Loretě** a kostele sv. Vavřince v **Rumburku**. „V areálu rumburské Lorety začala vernisáží výstavy dětských výtvarných prací Rok na Pastelce, v klášterním kostele sv. Vavřince po-

kračovala povídáním o historii kostela, ukázkami liturgických oděvů a bohoslužebného náčiní. V průběhu večera hrál na varhany Jiří Chlum a představily se brožury Sakrální památky v Rumburku a Loretánské podzemí v Rumburku, vydané Městem Rumburk. Připraveno bylo promítání fotografií z předchozích akcí v rumburské Loretě, děti tvořily ve výtvarné dílně. Návštěvníci si pochvalovali komorní atmosféru,“ uvedla Klára Mágrová, pastorační asistentka z děkanství v Rumburku.

Do kostela sv. Vavřince v **Dlouhém Mostě** zavítalo 624 návštěvníků. Podle slov pořadatelů i návštěvníků bylo vše super!

„Zahajovali jsme ekumenickou bohoslužbou v kostele Nanebevzetí Panny Marie. Zástupce primátora Ing. A. Beznoska zmínil historickou tradici spolupráce církve a města, na kterou při Noci kostelů navazujeme. Děti ve skupinkách obešly všech sedm objektů - ve srovnání s loňskem chyběl pouze bývalý kostel sv. Bonaventury ve Vzdělávacím centru Na Karmeli. Setkání s Hradišťanem se zúčastnilo několik set diváků. Na koncert navázal PhDr. K. Herčík, který zmínil nejen historii kostela, ale také obrovský přínos velkých osobností dřívějších farářů, kteří formou duchovního vedení, přesahujícího svěrenou farnost, přispívali k rozvoji společnosti,“ uvedl mj. na webu farnosti Milan Mareš z **Mladé Boleslavi**, kde se k Noci kostelů připojili již potřetí a kde bylo otevřeno sedm církevních objektů (nahlášeno 2 275 návštěvníků, číslo není konečné).

„V **litoměřických kostelech** vládla úžasná atmosféra. Mezi pořadatelé spousta mladých lidí - líbil se nám nápad s fazolkami (za každého návštěvníka jedna). Program jsme si moc neužili, nemáme auto, poslední autobus z Litoměřic jel ve 21 hodin, ale i tak zážitky. Líbila se nám moderně pojatá modlitebná Církev adventistů sedmého dne, pravoslavný Sv. Václav, starobylá Sv. Ludmila, překrásný výhled na České středohoří ze zvo-

Kostel sv. Jana Křtitele, Teplice

Kostel sv. Fabiána a Šebestiána, Zákupy. Foto Marie Hašlová

nice sv. Štěpána, o barokní nádhře hlavních litoměřických chrámů nemluvě, ale co bylo nejdůležitější: vstřícné, nevtíravé, ochotné chování duchovních. Odpověděli na každý dotaz, vysvětlili, pomohli. Vřelé díky!“ napsala na webu Noci kostelů (www.nockostelu.cz) Zdena Tomášová z Prahy.

„Noc kostelů v **Lovosicích** byla úžasná. Zdejší pan farář Roman Depa z Polska je zapálen pro všechno nové a dobré. Mimo jiné byl koncert, zazpíval sbor Bell Canto, vystoupení dětí, růženec v devíti jazycích, modlitba při svíčkách a prosby věřících. Bylo to nádherné a nezapomenutelné. Těšíme se na další setkání věřících i nevěřících. Ať Bůh přebývá s námi,“ uvedla na webu Noci kostelů Ludmila Hellerová.

Další ohlasy návštěvníků Noci kostelů na www.nockostelu.cz

Za kostely autobusem

Na **Mostecku** proběhla Noc kostelů velmi poklidně v duchu poznání nejen šestice kostelů jako památek, ale především poznání sebe sama při chvílích ztišení v závěru noci, kdy oči návštěvníků hleděly kamsi za plamínky svíček, společně i osobní modlitby k Bohu vycházely opravdu z hloubi duše a nesly se na melodiích písniček z Taizé a vše se krásně propojilo.

Nicméně začali jsme v mosteckém kostele sv. Václava, kde P. Grzegorz Czyżewski při mši moudrými slovy otevřel srdce poutníků před cestou plnou zážitků. Po koncertě chrámového sboru Cantores Santici Venceslavi se kolona složená z autobusu a několika aut vydala do krásného kostela sv. Jiří v Českých Zlatnících, kde jsme obdivovali úžasně

fresky a oltáře přenesené ze zbouraného kláštera minoritů sv. Františka z Assisi ve starém Mostě. V kostele sv. Jakuba v Bedřichově Světci jsme se vrátili nejdále do historie dochovaných sakrálních staveb na Mostecku a spolu s přednášejícím Martinem Volfem, mosteckým archeologem, pokračovali do bečovského kostela sv. Jiljí. Přes kostel sv. Jana Evangelisty v Malém Březně jsme dorazili do lidmi z Mostu a okolí téměř plného kostela Povýšení sv. Kříže ve Vtelně. Zde jsme si mohli vychutnat milé řádky z knihy Pavla Brycze „Co si vyprávějí andělé?“ čtené místními dětmi, zpěv Pěveckého sdružení seвероčeských učitelů a dvouhodinové rozjímání nad úryvky z Bible, které si připravil jako vloni Kamil Dominik Slapnička.

Návštěvníkům se noc kostelů líbila a často se ptali, kam se pojedeme povídat příště a jestli nebudeme při svíčkách meditovat dříve než za rok. Mnozí byli nadšeni poutnickými pasy, do kterých během jedné noci nasbírali již šest razítek :-)

Markéta Hendrychová, Most-Vtelno
www.vtelnozije.cz

V Ústí nad Labem sledovali muzikál o sv. Pavlovi z Tarsu

Děkanství kostel Nanebevzetí Panny Marie v **Ústí nad Labem** přivítal své první návštěvníky již v 16.30 hodin. Shromáždili se tu účastníci autobusové exkurze po kostelích na **Verneřicku a Benešovsku**, pořádané MAS Labské skály, kterým na cestu požehnal arciděkan Miroslav Šimáček.

Následovala pravidelná modlitba růžence Panny Marie, mše svatá a krátká adorace Nejsvětější svátosti, zakončená svátostným požehnáním.

Součástí programu byla mj. vystoupení farního dětského sboru Schola pueri ustensis a zdejšího sboru pro duchovní hudbu pod vedením farního varhaníka a regenschoriho Václava Urbana či přednáška historika městského muzea Václava Houfka o dějinách města, kostela a především kostelní věže, která je považována za nejmějšší ve střední Evropě. Soutěž pak prověřila znalosti návštěvníků o katolické liturgii.

Amatéřské divadlo Spojené farnosti, které sdružuje asi 25 členů z Čech a Moravy, zde uvedlo muzikál Tarsan, poutavé představení o sv. Pavlovi z Tarsu. Zájemce neodradilo ani téměř hodinové zpoždění souboru, který do Ústí cestoval z Brna.

Výkon herců a zpěváků (věkové rozmezí odhadem od 3 do 35 let), kteří uvedli diváky ve 26 písničkách o dramatického života Pavla z Tarsu, apoštola národů, jemuž je připisováno autorství třinácti novozákonních listů, odměnili neutechajícím potleskem.

Soubor vedený a hudebně doprovázený Ludkem Strašákem, autorem muzikálu, se o den později představil i divákům v **Brozanech nad Ohří**.

Jiří Smolek, jáhen, Ústí nad Labem

Připravila Jana Michálková
Fotogalerie na straně 23

Kostel sv. archanděla Michaela, Smržovka. Foto Hana Langrová

Děkujeme vám všem, kteří jste nám poslali svoje postřehy a fotografie z letošní Noci kostelů! Vzhledem k omezenému prostoru pro jejich zveřejnění na stránkách Zdislavy jsme je museli pokrátit, zaslané texty a fotogalerie z jednotlivých míst naší diecéze najdete na www.dltm.cz (Noc kostelů 2012).

Tip na výlet

Svatojakubská cesta

IV. etapa: Mnichovo Hradiště - Mladá Boleslav

Délka trasy: zhruba 23 km

Výchozí bod etapy se nachází u kostela sv. Jakuba v **Mnichově Hradišti**. Po modré turistické značce půjdete směrem na jih a dojdete na náměstí. Zde odbočíte vpravo červená turistická značka, která poutníka vyvede z města a přes Jizeru ke **Klásteru Hradiště**, do **Nové Vsi** a **Bakova nad Jizerou**.

Doporučuji trasu na **Studánku Klokočka** - staré poutní místo. Barokní kaple, sochy, vydatný vodní zdroj. Nedaleko klasicistní hájovna, stará obora, dubové aleje a dále mokřady a přírodní rezervace až k **Bakovu nad Jizerou**. Bakov má dva kostely. Ten s farou je zajímavá stavba a pan farář je známý tím, že má mše se zpěvem a vlastním hudebním doprovodem. Je výborný muzikant a znalec hudby. V Bakově je ještě jeden kostel, který se nyní užívá jako smuteční síň. Původně to byl kostel sv. Jakuba, nyní je s jiným patronem. Ze hřbitova vznikl parčík a brána od silnice je krásná renesanční památka. Hned vedle stojí dům, kde se dají dohodnout noclehy - solidní ubytovna. U železniční stanice je turistický rozcestník a trasa do Mladé Boleslavi vede po červené turistické značce. Na **Zvířetici** je trasa vyznačena podél kolejí a památka je zajímavá, celoročně přístupná - zřícenina gotického hradu.

Před Mladou Boleslaví je ještě významné město - **Kosmonosy**; s velkým zámekem a kostelem, nedaleko nově opravenou loretskou kaplí a skupinou starých domů. V zámku dnes sídlí léčebna a není přístupný. Do centra **Mladé Boleslavi** to jsou 3 km a poutníku lze doporučit návštěvu hradu, starých hradeb, opravený klášter je uzavřený a opět tu je skupina památných staveb, část dochovaných hradeb a několik dalších kostelů. Ve městě je infocentrum a nedaleko starý židovský hřbitov. Ozdobou města je údolí a řeka Jizera, nově opravená radnice, celé náměstí a domy s podlouhým ve Starém městě.

Za Klub českých turistů Miroslav Těšina, Křižany

Zajímavosti na trase:

Kaple Klokočka

Jmenuje se podle obrovského klokoče vyrůstajícího nad zázračnou studánkou. Byla postavena hraběnkou Marií Markétou z Valdštejna v roce 1724 vedle prosté dřevěné svatyně a zasvěcena sv. Stapinovi, patronovi nemocných dnou. Na kamenné terase před kaplí se nacházejí sochy sv. Ivana a sv. Jana Nepomuckého. Pod terasou je pramen. Lázně z 18. století byly časem zrušeny a hlavní lázeňská budova přestavěna na dodnes stojící myslivnu. **Poutě od myslivny do října se slaví každou první sobotu v měsíci od 13.30 hodin.** Poutní slavnost s účastí litoměřického **biskupa Jana Baxanta** zde bude **4. srpna v 15.00 hodin.** Návštěva kaple je možná **po dohodě** na děkanství v Mnichově Hradišti (tel. 736 148 567).

Kláster Hradiště nad Jizerou

Obec a bývalý klášter. Cisterciácký klášter z druhé poloviny 12. stol. patřil k nejvýznamnějším církevním objektům ve střední Evropě. V roce 1420 jej vypálili husité a už nebyl obnoven. Dodnes se z něj zachovala pouze brána s krásným portálem na nádvoří současného pivovaru, kam je vstup povolen po domluvě - kontakt na www.pivovarklaster.cz. Pro skupiny od sedmi lidí je možné objednat si exkurzi. Některé archeologické nálezy si můžete prohlédnout v městském muzeu otevřeném v květnu až září denně (kromě pondělí) od 9.00 do 16.00 hodin (polední přestávka od 12.00 do 13.00 hodin). Návštěva krypty je možná po dohodě s obecním úřadem (www.klasterhradiste.cz). **Více ve Zdislavě 2010/01.**

Hana Klára Němečková

Z diáře Mons. Jana Baxanta

- 1. 7. 10.00 hod. Pastorační návštěva farnosti, Bílina
- 2. 7. ČBK, Velehrad
- 4. 7. - 6. 7. Účast na oslavách Celonárodní pouti k sv. Cyrilovi a Metodovi, Nitra
- 7. 7. 18.00 hod. Mše sv. pro účastníky pěší poutě mládeže Poď na pót, Mcelý
- 8. 7. 11.00 hod. Česko-německá poutní slavnost, Květnov
- 9. 7. 14.00 hod. Setkání s účastníky exercicií, DDKT, Litoměřice
- 13. 7. 16.00 hod. Mše sv. pro účastníky ministrantského tábora, kostel Osečná
- 14. 7. 10.00 hod. Udělení jáhenského svěcení, katedrála sv. Štěpána, Litoměřice
- 22. 7. 9.00 hod. Pastorační návštěva farnosti, Mnichovo Hradiště
- 29. 7. 10.00 hod. Svatoanenská pouť, Sudějov
- 4. 8. 10.00 hod. Setkání s poutníky, Cínovec
- 4. 8. 15.00 hod. Poutní slavnost, Klokočka
- 5. 8. 12.00 hod. Mariánská pouť, Křešice
- 12. 8. 10.00 hod. 20 let charitní služby, Sobotka
- 15. 8. 12.00 hod. Mariánská slavnost, Krzeszów
- 16. 8. 8.30 hod. Setkání s mládeží, Žďár nad Sázavou
- 17. 8. 10.00 hod. Setkání se sestrami Congregatio Jesu, Litoměřice
- 18. 8. 10.00 hod. Pastorační návštěva, Albrechtice
- 19. 8. 10.00 hod. Poutní slavnost, Bozkov
- 20. 8. Pastorační návštěva, Libáň
- 26. 8. Pastorační návštěva, Vilémov
- 29. 8. 14.00 hod. Litoměřické varhanní léto, Litoměřice
- 31. 8. 17.00 hod. Setkání s katechety, DDKT, Litoměřice

Z diáře P. Stanislava Příbyla CSSR

- 8. 7. 10.00 hod. Mše svatá, kostel sv. Martina, Líbeznice
- 12. 7. 10.00 hod. Umělecko-technická rada, kurie, Litoměřice
- 12. 7. 14.00 hod. Zasedání konzistoře, Litoměřice
- 21. 7. 10.00 hod. Žehnání kaple sv. Anny, Vyskeř
- 22. 7. 16.00 hod. Mše svatá - výročí kostela a poutní slavnost, Modlany
- 26. 7. 14.00 hod. Zasedání konzistoře, Litoměřice
- 31. 7. 17.00 hod. Zahájení výstavy o zničených kostelech severních Čech, Teplice
- 2. 8. 10.00 hod. Umělecko-technická rada, kurie, Litoměřice
- 4. 8. 10.00 hod. Mše svatá - Porciunkule Loreta, Rumburk
- 9. 8. 14.00 hod. Zasedání konzistoře, Litoměřice
- 23. 8. 14.00 hod. Zasedání konzistoře, Litoměřice

Diecézní časopis Zdislava

Uzávěrka je vždy k 8. dni v měsíci. V roce 2012 vyjde deset čísel. Jedno číslo stojí 20 Kč.

Objednávky Zdislavy mailem na

zdislava@in.cz

nebo poštou

Zdislava, Biskupství litoměřické
Dómské náměstí 9/9, 412 01 Litoměřice

Zdislava – časopis litoměřické diecéze

Vydavatel: Biskupství litoměřické. Adresa redakce: Biskupství litoměřické - diecézní časopis Zdislava, Dómské náměstí 1/1, 412 88 Litoměřice (zdislava@dltm.cz).

Za obsah časopisu odpovídá P. Stanislav Příbyl (pribyl@dltm.cz). Redakce: Jana Michálková (michalkova@dltm.cz), Hana Klára Němečková (nemeckova@dltm.cz). Grafická úprava: Miroslav Zelenka. Tisk: Tiskárna PRIMA, s.r.o. (zelenka@primatisk.net). Objednávky a distribuci zajišťuje Vydavatelství IN, s.r.o. (zdislava@in.cz), tel. 775 598 604 prostřednictvím Postservisu. Nevýžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků. Registrace MKČR E7397. ISSN 1211-3042.

Muzikál Tarsan, Ústí nad Labem, kostel Nanebevzetí P. Marie.

Noc kostelů, 1. červen 2012

Lovosice, kostel sv. Václava. Foto Martin Brůža

Louny. Foto Zdeněk Plachý

Litoměřice, kostel Věš svatých. Foto Karel Pech

Litoměřice, kostel sv. Ludmily. Foto Karel Pech

Madona mostecká

Druhá čtvrtina 14. století, tempera, dřevo.
Původně z kapucínského kostela Nanebevzetí P. Marie v Mostě,
nyní zapůjčena do Národní galerie v Praze.

Více na straně 8

Foto Radovan Boček

Ze sbírek litoměřické diecéze